Beogradske Novine

Izlazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se: u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h; izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata: za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40; izvan ovog područja . . . K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Br. 141. BEOGRAD, srijeda, 5. juli 1916. Godina II.

Žestoke borbe kod Kolomeje. — Francuzi u Solunu apse grčke časnike. — Odbijeni su svagdje englesko-francuski napadi.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 4. jula.

Rusko bojište:

U Bukovini su naše čete suzbile pojedina ruska nadiranja. Kod Kolomeje traje i dalje borba sa nesmanjenom žestinom. Napadi koje su Rusi izvršili zapadno od grada nijesu mogli prodrijeti. Na sjeveru, jugoistočno od Tlumasza, austro-ugarske i njemačke čete uspješno su napredovale. U Wolyniji je neprijatelj pokušao da naše prodiranje zadrži napadima u masi. Svuda je suzbijen s teškim gubicima po njega.

Talijansko bojište:

Naš front izmedju mora i Monte sei Busi nalazio se s večeri i cijele noći pod najtežom topovskom vatrom i neprekidno je napadan. Najveći napori neprijatelja bili su ovom prilikom upravljeni protivugrebena istočno od Monfalcone, koja su naše pučko-ustaške čete i protivu sedam napada potpuno održale. Nadiranja Talijana protivu naših položaja kod Bazni, na Monte Cosich i istočno od Selca tako isto su odbijena, djelimično borbom prsa u prsa. Pred Monte St. Michele spriječila je već naša topovska vatra prodiranje neprijateljske pješadije. Sjeverno doline Sugana propali su talijanski napadi protivu naših položaja na gornjem dijelu potoka. I sjeverno od gornje doline Posina suzbile su naše čete jako neprijateljevo nadiranje. Jučer je zarobljeno 177 Talijana. Nadporučnik Jovan Foind oborio je svoju treću neprijateljsku letilicu.

Balkansko bojište:

Stanje nepromijenjeno.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 3. juli.

Zapadno bojište:

Produženje englesko-francuskih napada sa obje strane Somme, nije sjeverno od rijeke postiglo u opšte nikakve dobiti. Neprijatelj je pretrpio izvanredno velike krvave gubitke.

Južno od rijeke povukli smo preko noći diviziju, koja se jučer nalazila u preprečnim položajima, u druge položaje. Borbena djelatnost na armijskim frontovima koji nisu bili napadnuti, ostala je ista.

Zapadno od Maase francuski su pokušaji da nam ponovo otmu osvojene rovovske dijelove na visu 304, doveli su do manjih pješadijskih borbi.

Istočno od Maase neprijatelj se je i dalje zamarao uzaludnim napadima protivu utvrdjenja Thiaumont i visa „Hladna zemlja". Pri jednom od tih napada on je uspio da prodre u naše prednje rovove, od prilike 600 metara jugo-zapadno od utvrdjenja, ali je bio odmah suzbijen.

Jugo-zapadno od utvrdjenja Vaux nalazi se od noćas u našim rukama „visoka baterija Damloup". Zarobljeno je 100 vojnika a zaplijenjeno je nekoliko mašinskih pušaka.

Francuska odjeljenja, koja su prodirala protivu njemačkih položaja u šumi „Le pretre" (sjevero-zapadno od Pont-a-Mousson-a), odbijena su bez velike muke.

U mnogobrojnim vazdušnim borbama u toku jučeranjeg dana oboreno je šest neprijateljskih letilica. Četiri od njih u našim linijama. Poručnik Mulzer oborio je ovom prilikom sedmog svog protivnika, a poručnik Parschau šestog. Odbranbenom vatrom oboren je jedan neprijateljski dvopločnik nad Douai, a drugi prekjučer istočno od Pervyse. Dva neprijateljska izvidjačka balona oborili su naši letači u predjelu Verduna.

Istočno bojište:

Ruske torpednjače udružene sa linijskim brodom „Slava" bezuspješno su bombardovale kurlandijsku obalu istočno od Raggasena. Naše ih obalske baterije obasuše uspješnom vatrom, a jednovremeno su ih tukli i naši letači. „Slava" je pogodjena.

Na mnogim mjestima fronta vojski generala pl. Hindenburga, neprijatelj je pojačao svoju vatru i preduzeo je u više maha napade, kojima je samo kod Minkija (sjeverno od Smorgona) uspio da prenese u naše položaje, iz kojih je protivnik uskoro opet otjeran ostavivši 243 zarobljenika.

Grupa vojske generala princa Leopolda Bavarskog: Rusi su napali poslije topničke pripreme od nekoliko sati sjevero-istočno i istočno od Gorodišta i s obiju strana željezničke pruge Baranovići—Suov. Protiv odjeljenja, koja su prodrla sjevero-istočno od Gorodišta, još je u toku uspješan protivnapad. Na drugim mjestima neprijatelj je svagdje natjeran da okrene ledja, ostavivši mnoge mrtve i ranjene.

Grupa vojske generala pl. Linsingena: Jaki ruski protivnapadi sjeverno i jugo-azapadno od Lucka nijesu bili u stanju da zadrže naše nastupanje. Veliki konjički napadi kukavno su se slomili. Broj zarobljenika popeo se za njekih 1800 ljudi.

Vojska generala grofa Bothmera: Jugo-istočno od mjesta Tlumacz, naše čete vode borbu, koja teče uspješno po nas.

Balkansko bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

Izvještaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 3. jula.

Irakško bojište:

Nema promjena. U južnoj Perziji odstupili su Rusi na 28. juna noću od Kezrevabada i prešli preko Harunabada sa glavnom svojom snagom prema Mahidžatu. Jake zaštitne snage, koje su ostale u Harunabadu morale su pred našim prednjim četama odstupiti, pa su na 29. juna povukle se na svoju glavnu snagu.

Kavkasko bojište:

Na desnom krilu nije bilo nikakovih važnih dogadjaja. Pucali smo s uspjehom na neprijateljska logorišta i mjesta, gdje su se počele skupljati neprijateljske čete. Na lijevom krilu utvrdjuju naše čete položaje, koje su oduzeli neprijatelju posljednjih dana sjeverno od Čoruha. Na desnom krilu pokušao je neprijatelj ofenzivu, ali je odbijen. Zarobili smo mnogo neprijateljskih vojnika, a zaplijenili ratnog materijala. Neprijatelj je pokušao da učini prepad na naše položaje u primorju, ali je teškim gubicima odbijen. Inače nema ništa novoga.

Jedna audijencija kod prijestolonasljednika Aleksandra.

23. augusta 1915. u Kragujevcu.

Bilo bi besmisleno danas još prikupljati dokaze za krivicu dinastije Karagjorgjevića i Pašićeve vlade za slom Srbije. No ipak smatramo, da nam je dužnost da srpskom narodu damo sve nove i nove dokaze o tome, kako njegovi ranijі vlasnici u svojoj nevjerojatnoj lakomislenosti baš ništa nijesu propustili da ga dovedu dotle. Jer, u prkos njihovoj slijepoj odanosti Rusiji, isključeno je da su bilo kralj Petar, bilo prijestolonasljednik Aleksandar, a najmanje pak Pašić bili toliko slijepi, da ne vide pravo stanje stvari. Oni ga nijesu htjeli vidjeti, pa su dalje vodili obmanuti narod na putu, koji ga je doveo do propasti. Što se njih lično tiče, oni su se bili postarali, da ih taj pono ne proguta, a sile sporazuma, taj moloh, kojemu su prinijeli svoj narod na žrtvu, podigao im je zlatan most preko kojega su ugodno i bezbrižno prešli u progonstvo.

Jedan prijašnji srpski ministar finansija, kome ni njegovi lični protivnici ne mogu odreći poštenje i patrijotizam, stavio nam je na raspoloženje ovaj izvještaj sa audijencije, što ju je imao 23. augusta 1915. g. sa prijestoljonaslednikom Aleksandrom, kada ga je ovaj pitao za mišljenje i savjet, da poslije ne usvoji to mišljenje i ne posluša dati mu savjet.

No čujmo samoga ministra:

U početku rata, 1. augusta 1914. g., sklonio sam se u Solun, gdje sam boravio sve do 15. jula 1915. g., kada sam riješio, da se sa porodicom opet vratim u Srbiju. Izabrah Kragujevac, u kojemu sam mladost proveo, za mjesto boravišta; poslije dugog i mučnog puta stigoh tamo 15. augusta 1915 god.

U Kragujevcu se tada nalažaše vrhovna komanda i sa njome glavni zapovjednik srpske vojske, prijestolonasljednik Aleksandar. U toku godina imao sam već čast da razgovaram sa Njegovim Visočanstvom. Prijestolonasljednik je znao, da nijesam pristalica radikalne stranke i da sam od 1879. g. odan privrženik Austro-Ugarske, ali da sam se ipak uvijek trudio, da objektivno sudim o postavljenim mi pitanjima i da na njih odgovaram iskreno, bez ikakvog uzdržavanja. S toga me je, uskoro po mome dolasku — 23. augusta 1915 — pozvao k sebi.

Ispočetka smo govorili samo o ravnodušnim stvarima, dok se prijestolonasljednik najzad nije obazrivo približavao stvari, koja mu je dala povod za ovu audijenciju. Ja sam imao utisak, kao da se Nj. Vis. bori sa samim sobom, što je prinudjen da sluša savjet od čovjeka, koji nije bio prijatelj njegovih zvaničnih savjetodavaca. No isprva htio se kanda uvjeriti, da li nam se gledišta razilaze već i u shvatanju uzroka ovog rata. S toga mi on postavi pitanje, smatram li ja, da su se zahtjevi, postavljeni u austro-ugarskom ultimatumu, mogli primiti, a da se pri tom ne vrijedjaju najživotniji srpski interesi. Ja mu rekoh:

To ne! Ali zato je trebalo gledati, da do toga ultimatuma u opšte i ne dodje. Valjalo je kloniti se blagovremeno svega onoga, što je moglo dati povoda tako čemu. Po mome najdubljem uvjerenju, to je bilo moguće, a mi, Srbi, mogli smo na taj način lijepo da izbjegnemo rat. — „Dobro", reče prijestolonasljednik. „Protiv svega toga nemam šta da kažem. Ali šta mislite o sadanjoj situaciji? Šta biste mi vi savjetovali da činim, pa da iz nje izvučem koristi?" Ja mu odgovorih objektivno: „U tu cilj trebalo bi prvo razmatrati vojnički i politički položaj, a vojnički središnje vlasti očigledno bolje stoje od naših saveznika. Prodiranje njemačkih četa u Francuskoj i Poljskoj, odbijanje Rusa iz Galicije i Bukovine, to su sve značajni uspjesi, koji ukazuju na definitivnu pobjedu; osim toga su Njemačka i Austro-Ugarska tehnički i vojnički kud i kamo bolje opremljeni nego li svi naši prijatelji. S toga s pravom mislim, da treba predvidjeti pobjedu središnjih vlasti. Ako to pak nastupi, tada će Srbija imati najviše da propati, ako se sada blagovremeno ne spase. Jer poslije pobjede središnjih vlasti, ni jedna od sila sporazuma ne bi se zauzela za Srbiju. Zapadnoevropske države, Francuska i Engleska imaju u najboljem slučaju financijskog interesa u Srbiji. Italija se već sada otvoreno pokazuje kao suparnik na Jadranu, a Rusija će na kraju krajeva po svome običaju radije stati na bugarsku, nego li na srpsku stranu. S toga je Srbija po mome mišljenju upućena, da se pridržava središnjih vlasti. Sada je došao dvanaesti čas za takvu političku i vojničku promjenu fronta. To isprva ne bi baš bilo tako lako, ali bi se moralo učiniti, pošto bi u protivnom slučaju Srbija imala više da propati, no što je ikada patila u svojoj teškoj prošlosti. Na svaki način da bi vi izgubili prijestolo a Srbija u najmanju ruku Macedoniju. Jer očevidno je, da središnje vlasti pokušavaju da dodju u vezu sa Turskom, a to najbrže i najlaške mogu postići preko srpskog zemljišta. Ali ako bi mi njemačkim i austro-ugarskim četama dopustili slobodni prolaz kroz Srbiju, postaće izlišno stupanje Bugarske u akciju, koja će sigurno nastupiti, ako dobrovoljno ne zadovoljimo potrebe ratnih operacija središnjih vlasti. Ako li pak dodje do toga, da Bugarska stupi u akciju kao saveznik središnjih vlasti, to za Srbiju predstavlja najveću opasnost; stoga sam slobodan da Vam savjetujem: da se odmah dodje u vezu sa središnjim vlastima u cilju, da im se omogući spajanje sa turskom vojskom. Što brže to bolje".

Prijestolonasljednik me je pažljivo saslušao. Pošto završih sa svojim objašnjenjima zapita me on:

„Kako b. mogao praktično, da se ostvari vaš prijedlog?" Ja odgovorih: „Detalje ću ja za kratko vrijeme razraditi i podnijeti Vašem Visočanstvu. Ali prije toga morate se prvo odlučiti, hoćete li u opšte u načelu primiti moj savjet. Inače bi ove pojedinosti bile preuhitrene. Ali ja hoću Vaše Visočanstvo podsjetiti na jedno jedino ime, koje će biti dovoljno, da Vašem Visočanstvu objasni tok mojih misli. To je ime „Bern".

Prijestolonasljednik me zatim zapita, da li bi ja eventualno bio voljan, da se primim izvodjenja cijeloga zadatka. Pošto ja izjavih da sam voljan, on ustade sa stolice, potapa me prijateljski po ramenu i reče mi:

„Ne bojte se, g. ministre, mi i naši saveznici izaći ćemo iz ove borbe nesumnjivo kao pobjednici. Nema nikakvog povoda, koji bi opravdavao iz-

---

Podlistak.

Beograd pod carom Karlom VI.

1717.—1739.

od

Todora Stefanovića-Vilovskog.

(Nastavak).

Njemačko stanovništvo težilo je za starim privilegijama i pravima, koje je Beograd uživao za vrijeme ugarskih kraljeva a koja su imali i ostali slobodni kraljevski gradovi. Ova želja medjutim bila je u direktnoj suprotnosti sa načelom postavljenim za organizaciju novozadobijenih zemalja i stoga nije imala kod vlade nikakva uspjeha.

Što se tiče zanatskih i privrednih odnosa, to je i ovdje valjalo mnogobrojne smetnje savladati, koje su cvjetanju zanata i trgovine s početka bile na putu. Kako kod domorodaca, tako i kod doseljenika bilo je malo imućnih ljudi, ali zato mnogo ološa, koji je smetao i škodio pravim zanatlijama svojim lakomišljenim radom. Poglavito je krčmarstvo bilo zanimanje na koje se tužilo i gradjanstvo i vlasti. U jednom izvještaju F. M. L. grafa Marulli-a od 7. jula 1731., dakle poslije „regulacije" grada Beograda tuži se o tom: „što svaka pridošlica, koja je uzela koju sobu pod najam kupila jedno ili dva bureta piva ili ih uzajmila, u cilju zadobijanja zarade, prima na stan svakovrstan ološ i bezobrazan svijet i taj posao produžuje dok ne propadne i druge ne prevari". Nije dakle nikakvo čudo, što u jednom produktu iz onoga doba nailazimo zabilježeno, da je u njemačkom dijelu grada i pored naredjenog smanjivanja broja gostionica, preostalo još 200 gostionica.[5])

Trgovci i obrtnici do duše su odmah svima silama radili na tome, da što prije dodju do svojih esnafskih privilegija, ali su kod vlade nailazili na neznatno interesovanje za tu stvar. Bude im do duše dozvoljeno, da svoju djecu sami obučavaju i oslobadjaju ali postavljanje formalnih esnafa sa svojim vlastima ne bi im dozvoljeno [6]).

I. srpski grad beogradski, koji se nalazio izvan utvrdjenja duž Save i na zapadnim padinama vračarskim (otprilike na mjestu današnje Kraljice Natalije i Lomine ulice), uživao je izvjesnu mjeru samouprave, time što je imao po davno ustanovljenom pravu, da bira kneza (gradskog sudiju i četiri porotnika), koji su upravljali opštinskim poslovima. Osim toga imali su srpski gradjani beogradski takozvanoga trgovačkog sudiju, koji je jednovremeno bio i poglavar trgovačkog esnafa. Kao ugledni i cijenjeni trgovci, koji nijesu imali samo velikih veza sa seoskim svijetom nego i sa inostranstvom, oni su uživali veliko blagovoljenje, a naročito vojnih vlasti. Sam princ Aleksandar Württembergski toplo je preporučio u Beču molbu srpskih gradjana za potvrdom pravila njihovog trgovačkog esnafa. Pošto je Karlo VI. primio jedno izaslanstvo beogradskih trgovaca izdao je 1723. godine ukaz, kojim se zadovoljava ova želja gradjana srpskoga grada. U toj je privilegiji obećavao Karlo VI.: „Da se sve što su gradjani srpskoga grada u Beogradu naveli u svojim pravilima, sve i svašta što ona sadrže svagda i u svakom pogledu priznaje kao punovažeće . . . da se unese u carske privilegije kao pravilo, da se svakada trgovci i njihovo potomstvo u savskome gradu na osnovu carske milosti kao takvi potvrdjuju".[7])

Od ostalih narodnosti zastupljenih u Beogradu obrazovali su osim Jevreja još i Grci i Jermeni naročite opštine, koje nijesu uživale naročite zaštite od strane vlasti, ma da je bilo mnogo pokušaja od njihove strane, da dodju do većih prava; naročito su Jermeni bili zapeli iz petnjih žila, da postignu priznanje svoga vladike Vertabreta.

Jevreji stajali su tada pod uobičajenim ograničenjima onoga vremena, te nijesu uživali nikakvu naročitu privilegiju. Izdvajanje njihovo u naročiti kraj i upućivanje na vlastiti opštinski sud t. zv. Judenhof, kao naročito plaćanje jevrejske poreze t. zv. „Toleranzgelde" bili su spoljni znaci pritiska, koji je vršen nad njima. Domoroci medju njima, španski Jevreji bavili su se senzalskim i mjeničnim poslovima, dok su se Jevreji — doseljenici većinom zanimali liferacijama i novčanim poslovima, kojima su neki put činili velike usluge vojnim vlastima, zašta im je naročito zahvalio princ Aleksandar Württembergški. Tom prilikom valja napomenuti, da je položaj domaćih španskih Jevreja bio kud i kamo povoljniji od položaja doseljenih magjarskih i poljskih Jevreja, pošto su Španjolci kao turski podanici prema odredbama požarevačkoga mira imali da plaćaju samo tri na sto carine na uvezenu robu.[8]) Ozbiljan trud, koji je ulagala vlada da razvije trgovinu i obrt u gradu Beogradu kao i u cijeloj zemlji nailazio je na velike smetnje uslijed opštih prilika u zemlji.

U tome pogledu su naročito odredbe trgovinskog i plovidbenog ugovora zaključenog sa Turskom 1718. godine u turskom Požarevcu ometale razvijanje trgovine i obrta na području srpske provincije.

Srpski trgovci naime radili su najviše sa srpskom, a njemački sa bečkom robom, dok su trgovački poslovi u užem smislu bili u rukama turskih podanika, u koje su prvenstvo spadali Španjolci, poštu su oni kao što rekosmo imali da plaćaju samo tri na sto od vrijednosti uvezene robe. Time je ne samo trgovina na veliko, nego čak i prodaja na malo postala gotovo isključivim monopolom turskih podanika. Evo kakva je razlika bila izmedju rada turskog i austrijskog trgovca, koji radi s Turskom, dakle u ovom slučaju izmedju Nijemaca i Srba: Turski trgovci plaćali bi u Turskoj 3 fl. od sto na prvoj austrijskoj pograničnoj stanici i još 3 fl. te najzad turskom agi u Beču 2 fl. dakle ukupno 8 fl. od sto. Austrijski pak podanik plaćao je u Beogradu 7 fl. 30 kr. te u Beču 10—15, pa i 20 fl. dakle triput više nego što je imao da plaća turski podanik.

---

[5]) Broj gostionica i kafana je veliki (u dunavskom gradu bilo je 140). Njihov se broj ima dakle da smanji na 48. H. K. R. Reg. 1724. febr., nov. 168 Exp.

[6]) H. K. R. Reg 1724. Febr. Ro. 168. Exp. Godine 1723. bilo je u njemačkom gradu od zanatlija: 12 kasapa, 8 pekara, 4 pivara, 2 kirurga, 11 obućara, 3 čizmara, 12 krojača, 2 zlatara, 8 stolara, 5 bravara, 3 staklara, 4 kovača, 4 kolara, 8 bačvara, 3 tokara (trakslera), 2 zidara, 3 gradjevinara, 1 časovničar, 4 sarača, 2 sedlara, 3 sapundžije, 3 proizvodjača perika, 2 šešerdžije, 2 kožara, 3 vrtara, 6 ribara, 3 užara, 2 limara, 3 krznara, 2 lecedera, 1 češljar, 1 svilar, 1 oštrač mačeva, 1 pletar čarapa, 1 kalajdžija, 1 puškar, 1 dugmar i 1 livac.

[7]) H. K. R. Aug. U deputaciji, koja je otišla na carski dvor u Beč da moli za potvrdu pravila beodradskog trgovačkog esnafa nalazili su se slijedeći beogradski gradjani: Maksim Hadži Petrović, Adam Branković, Novak Petrović, Stojko Jovanović, Steva Radivojević, Radosav Simeonović, Maksim Petrović, Prota Petrović, Radovan Radovanović, Petar Vuković, Nikola Tomić i Stojan Vuković. Iz akata se takodje vidi, da je još 1724. godine neki Avram Gjurić sa većinom od 76 glasova izabran za gradskog sudiju srpskog ili „rackog" grada Beograda te potvrdjen od administracije za kraljevinu Srbiju i uveden u dužnost.

[8]) Pored svega toga položaj Jevreja ni najmanje nije bio zavidan, pošto su domaći, španski Jevreji, bili siromašni, a doseljeni njemački, magjarski i poljski Jevreji bili omrznuti i izloženi priličnim gonjenjima razne vrste od strane kameralnih činovnika. Španskih jevreja bilo je u Beogradu oko 33 familija medju njima i takvih, čiji potomci još i danas žive u Beogradu, Zemunu, Novom Sadu, Budimpešti i Beču. Tada su se po odlasku Turaka slijedeći Španjolci prijavili kao beogradski gradjani: Salomon Levi, Moša Halajditi, Avram Koin, Jakov Adaj, Elija Adale, Josif Tajtacak, Mordohaj Leditf, Sabetaj Almuzlini, Menahem Pasefik, Aron Tubu, Mena Galamide, Menahem Bina, Simeon Isak, Isak Gerson, Juda Maniel, Janid of Elijakim, Josif Benazrem, Avram Koen, Jakov Hiršl, Ruen Jakov, Haid Kulbo, Mojsije Maniel. Josif Lece, Kananel, Hirschl Moyzis, Samuilo Nisim i Joel Matias. Iz izveštaja generala O' Dwyer-a od 24. maja 1718.

Od doseljenih Jevreja bilo je i takvih, koji su raspolagali velikim kapitalom, kao Aron Hirschl, braća Kepich, Jakov Fraenke i Samson Fraenkl; ovi su docnije naročito kao vojni liferanti činili znatnih usluga vojnoj upravi. Prema tome izgleda da izvještaj kameralnog činovnika Terlichskrona (dvorski kameralski arhiv 28/11 1719.) u kojima se gotovo svi Jevreji označavaju kao gladnice, nije bio vrlo objektivan. U ostalom njegovi izvještaji datiraju još iz prvoga doba, u kojemu za Jevreje nije bilo velike zarade.

nevjeravanje naših saveznika. Oni nas neće nikad napustiti. Hodite da vam razjasnim položaj na bojištima. Ja podjoh za njim i on me odvede do jednog velikog stola, na kojemu je bila rasprostrta velika generalštabna mapa. Prijestolonasljednik se trudio, da me uvjeri da su moje bojazni potpuno neosnovane. On mi pokaza ruske i njemačko-austro-ugarske položaje u Poljskoj, koji su po njegovom mišljenju opravdavali na ruske uspjehe. Poslije dužeg razjašnjenja on me zapita: „Uvidjate li sada da su vaše bojazni bile neosnovane i da ćemo mi do kraja ostati pobjedioci?"

„Pravo da kažem Vaše Visočanstvo, ja to ne uvidjam, ali daj Bože, da Vi imate pravo". — Time je završena audijencija koja je ukupno bila trajala sat i četvrt.

* * *

Sa tim ocrtanim frazama prešao je prijestolonasljednik Aleksandar preko savjeta jednog čovjeka, čije je patrijotsko uvjerenje i politička uvidjavnost od ranije bila u toliko osvjedočena. Čovjeka čija su se predvidjanja u skoroj budućnosti u svima pojedinostima ispunila: Bugarska je stupila u akciju, središnje vlasti su preko srpskog zemljišta postigle vezu sa Turskom, Aleksandar je izgubio prijesto, a nanio je strahovitu bijedu i nesreću svome teško iskušenom narodu, koji sad mora tražiti pomoći od pobjedioca.

Englesko-francuska ofenziva.

K. B. Beč, 4. jula.

Iz Parisa javljaju zvanično pod 3. julom, 3 sata po podne: Sjeverno od rijeke Somme Nijemci nijesu pokušali da u noći ma šta poduzmu protiv položaja, koji su Francuzi osvojili. Južno od rijeke trajala je borba danju i noću sa punim uspjehom Francuza. Na pet kilometara širokom frontu posjeli su oni obje linije njemačkih položaja sjeverno od Mereaucourt-a, koje je u njihovim rukama, sve do ivice sela Asservillers. Izmedju obiju položaja zauzeli su sjajnim borbama selo Herbecourt, koje je bilo utvrdjeno za odbranu i prodrli su dalje prema Asservillersu, čija je sjeverna i jugo-istočna ivica u njihovim rukama. Sjeverno sela Estrée i izmedju toga sela i Asservillersa imali su Francuzi ozbiljne uspjehe. Za vrijeme borbe načinili su zarobljenika i zaplijenili su topova, čiji broj još nije utvrdjen. 1. jula utvrdili su Francuzi, da na napadnom frontu ima više od 39 njemačkih bataljuna. Po iskazima zarobljenika, od njih je 31 savršeno desorganizovano, pošto su pretrpjeli velike gubitke. Većina zarobljenika, koji su zarobljeni od strane Francuza, vrlo su mladi. Iz njihovih iskaza vidi se, da je pripremna vatra francuskog topništva imala vrlo jakog učinka, da je uništila ne samo odbranbena postrojenja, nego je presjekla i svaku vezu sa bokovima i pozadinom, sprječavala je dovoz životnih namirnica i onemogućila dostavljanje zapovjesti. Za vrijeme napada 1. jula bile su francuske letilice gospodari položaja, samo se 9 njemačkih letilica pojavilo. Jedna od tih ipak je preletila francusku liniju, a jedna je razbijena. Dva njemačka balona su zapaljena.

Na lijevoj obali Maase bila je noć srazmjerno mirna, osim topničke vatre na položaje zapadno visa 304. Na desnoj obali Nijemci su u jutru po snažnoj pripremi topničkom vatrom žestoko napali utvrdjenje Damloup, koje su i osvojili, ali jedan francuski protivnapad, koji je odmah za tim izvršen, odbacio je Nijemce potpuno u natrag te su Francuzi ponova osvojili utvrdjenje.

Zvanično se javlja iz Parisa 11 sati veče: Sjeverno od Somme, gdje je položaj nepromijenjen, ne javlja se danas ni za kakovu pješačku akciju. Južno od Somme zauzeše naše čete, u produženju svojih uspjeha istočno od šume Mereaucourt, šumu Chapitre i selo Feuillieres. Dalje južno napadnut je Asservillers, to snažno središte njemačkog odbranbenog postrojenja i po izvršenom sjajnom jurišu zauzet od naše pješadije. Južno od Asservillers-a zauzeli smo drugi njemački položaj sve do u blizini Estrées-a. U toku toga dana po podne prešli smo i drugu njemačku liniju. Zauzeli smo Boussours istočno od Feuillieres-a i Flaucourt. Na ovome mjestu prostire se naše napredovanje u dubini od pet kilometara. Jedno neprijateljsko odjeljenje za pojačanje istočno od Flaucourt-a uzeto je pod našu topničku vatru i rastureno. Od materijala što nam je pao u ruke izbrojali smo više baterija, medju kojima i tri teškoga kalibra, a isto tako i mnoštvo mašinskih pušaka i rovovskih topova. Baterije što su stajale u zaklonima, kao na primjer više njih u Herbecourt-u, još nijesu brojno utvrdjene. Broj od francuskih četa uhvaćenih zdravih njemačkih vojnika prelazi sada 8000 ljudi.

Na objema obalama Maase nema pješačkih napada. Na lijevoj obali osrednje je radilo topništvo. Na desnoj obali pucalo se žestoko na predjel „Pfefferrücken", u odsjeku utvrdjenja Thiaumont i baterije Damloup, koje neprijatelj u toku dana nije više napadao.

General Haig javlja pod 4.35 časova po podne: Žestoka borba ne prestaje, ali se sve više približuje ishodu u našu korist, naročito kod La Boiselle, gdje su se predali ostaci posade. Na drugim položajima bojišta postignuti su njeki dalji uspjesi i zauzeta su dalja neprijateljska odbranbena postrojenja. S drugh frontova nema ništa od važnosti, izuzimajući žestoke neprijateljske topničke borbe na njekim mjestima i veliko umnožavanje broja neprijateljskih letilica na južnom odsjeku našega fronta. U prkos tome, naši vazdušni borci na najhrabriji način riješavaju dodijeljeni im zadatak. Uništili smo danas jedan balon, koj se, obuhvaćen plamenom, srušio. Od početka bitke izgubili smo na cijelom britanskom frontu ukupno 15 letilica.

Engleski glavni stan javlja pod 3. ov. mj.: Jaka borba traje skoro na cijelom engleskom frontu. Više Ancre nema nikakve promjene. Žestoko smo topovima napadali Thierval. Kod Boisell-a vodi se teška borba. Sjeverno od Fricourt-a primakli smo svoje položaje na uzvišicu. Kod Montauban-a traje žestoka paljba od strane Nijemaca, ali mi kao da smo dobro pripremljeni za nju. Broj njemačkih zarobljenika, koji se na jugu nalaze u našim rukama, veći je od 4000. Vrijeme je pogodno za naša preduzeća.

General Haig javlja 2 sata 30 minuta: U bitci južno od Ancre i dalje vodi se oštra borba. Položaje, koje smo juče zadobili, održavamo. Kod Boiselle i Avillers-a bila je borba osobito žestoka. Juče prodriješe britske trupe u selo, u kome se još vodi borba. Kod Avillers-a traje borba s promjenljivim uspjehom. Napadom u zoru osvojismo jedan dio neprijateljskih odbranbenih postrojenja i zarobismo 400 neprijatelja. Naše letilice bile su juče vrlo aktivne. Neprijateljske letilice, koje su u vekim odjeljenjima pokušavale više napada, odbijene su daleko iza svojih sopstvenih linija. Jedanajest od njih bijahu prinudjene da se spuste.

Jedan neutralan sud.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Bern, 4. jula.

U „Bund-u" piše pukovnik Stegemann: Prema dosadašnjim iskustvima, njemačko vojno vodstvo biće da je učinilo sve, da englesko-francusku ofenzivu, koju smatra za odlučnu po ishod rata, predusretne sa punom žestinom. Pošto se u protivničkom taboru njemačka odbranbena snaga veoma visoko cijeni, to će sudar na zapadu imati za posljedicu vrlo velike borbe. Tok ruske ofenzive, započete pod veoma povoljnim okolnostima, a koja već trpi pod protivnapadima njemačkim, pokazuje, da Englezima i Francuzima predstoji grdan zadatak prema jednom u borbi nadmoćnijem protivniku. Da francuska vojska kod Verduna nije toliko zapletena i da nije tamo tako osjetno oslabljena, bili bi bolji izgledi za englesko-francusku ofenzivu. Da Verdun vezuje Nijemcima jake snage, moglo bi se tek onda reći, kad bi Nijemci bili u defenzivi i kad bi izgubili slobodu kretanja, kojom raspolažu.

Jedinstvo napada.

K. B. London, 4. jula.

„Times" javlja iz Parisa, da Englezi i Francuzi prilikom svoje ofenzive složno rade. Belgijanci su preduzeli korisnu ulogu, posjedajući veći odsjek fronta nego li dosad i držeći odatle njemačke položaje pod vatrom. Zemljište što su ga sada Francuzi i Englezi izabrali za svoj napad povoljnije je od zemljišta na kome su Francuzi prošle godine preduzimali ofenzivu. Topništvo igra važnu ulogu. Pješadija ima ovoga puta manje gubitaka nego li pri napadima vršenim po staroj metodi. Pri svemu tomu zadatak topništva je neprestano još težak. Imamo da očekujemo još dosta pogriješaka, dok ne uspijemo u onome što smo namjerili.

Grčka i sile sporazuma.

Francuzi napsili grčke časnike-izgrednike.

K. B. London, 4. jula.

„Reuterov ured" javlja: Francusko redarstvo napsilo je desetoricu nižih grčkih časnika, koji su u subotu bili napali na vlasnika venizelističkog lista „Rizospatis". Časnici su otjerani u zatvor i biće izvedeni pred francuski vojni sud.

Velika časnička afera u Solunu.

K. B. Bern, 4. jula.

Prema vijestima francuskih listova u Grčkoj se pored saveza pričuvnika upravljenog protiv Venizelosa, obrazovao još jedan časnički savez, poput već postojeće časničke lige. Taj savez hoće da priredi opšti i odlučni otpor protivu sputavanja grčkih prava i slobode od strane sila sporazuma. U Solunu je došlo do manifestacija protiv Venizelosa, koju je priredio grčki časnički zbor. Dvadeset časnika prodriješe u prostorije uredništva venizelističkog lista „Rizospatis", potražiše računa od glavnog urednika za njegovo pisanje u korist sila sporazuma i udariše njega i druge novinare njekoliko puta sabljom, pa su razorili i namještaj. Francuske vojne vlasti povele su istragu.

Balkanske vijesti.

Sudjenje po bugarskoj žitarskoj aferi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Sofija, 4. jula.

Sudbena rasprava po žitarskoj aferi de Closieres-ovoj, koja će početi po završetku parlamentarnih sjednica, izgleda da bar u ovoj sesiji ne će imati parlamentarnih posljedica, ma da Genadijevljeva grupa, koja se sastoji iz 14 poslanika, misli, da se odvoji od svoje stranke. Jedan ugledan član pomenute frakcije uvjerava me, da su neistinite vijesti, da će se ta grupa, čim počne budžetska debata, okrenuti protiv vlade; on veli, da će Genadijevci bez debate izglasati kredite. Čak šta više on tvrdi, da će uskoro njekoliko članova zemljodjelske stranke prići vladi, uslijed čega ovoj i dalje ostaje osigurana većina. U ostalom vlada uživa neograničeno povjerenje krune, te je njen položaj nepokolebljiv.

Francuski letač nad Sofijom.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Sofija, 4. jula.

Jutros je pošlo za rukom jednom francuskom monoplanu, da, leteći na visini skoro od 3000 metara, izmakne paljbi naših odbranbenih topova i mašinskih puškaka, tako da je dospio do iznad Sofije, gdje je bacio 8 bombi, dugačkih od prilike 30 cm. sa natpisom „12", ali nije uspio da učini kakvu znatniju štetu. Dvije su bombe pale u dvorište topničke kasarne, gdje su lako ranjeni neki od srpskih zarobljenika, koji su čistili kasarnski krug. Treća bomba pala je na djubrište gardijske kasarne, a nije ni eksplodirala; četvrta ubila je na gradskoj periferiji njekoliko kokošiju; dvije su eksplodirale ne ranivši nikoga, već su samo polomile okna na dvijema kućama, sedma opet nije eksplodirala, kao ni osma, koja je pala neposredno kod ruskog spomenika do velike bolnice Crvenog Krsta. U prkos svim naredbama, bili su svi balkoni i bulevari pretrpani radoznalim svijetom, koji je bezbrižno posmatrao interesantni prizor. Nigdje se nije mogla primjetiti kakva bila uznemirenost, a kamo li panika. Letač, koji je bio došao tokom rijeke Iskra, sćezao je poslije deseti mineti u jugo-zapadnom pravcu, gonjen od bugarskih letača.

Austro-Ugarska.

Zajednička sjednica austrijskih i ugarskih ministara.

K. B. Beč, 4. jula.

Danas je pod predsjedništvom ministra spoljnih poslova bila sjednica, koja je trajala četiri sata, u kojoj je raspravljano o privrednim pitanjima, koja su u vezi sa ratom. Na sjednici su učestvovali austrijski i ugarski ministri predsjednici, oba ministra trgovine, oba ministra finansija te vojni ministar.

Burzanska konferencija u Beču.

K. B. Beč, 4. jula.

Na inicijativu bečke produktne burze, bila je u Beču konferencija sviju austrijskih burza, koja se bave žitarskom trgovinom i trgovinom brašnenih proizvoda. Cilj konferencije bio je da se raspravi o položaju koji je uslijed isključenja tih artikala iz slobodne trgovine stvoren za te krugove i da se utvrdi stanovište koje će burze zauzeti u tome pogledu za vrijeme trajanja rata i za prvo vrijeme uspostavljanju mira. Konferencija je riješila da se osnuje središte austrijskih produktnih burza, koje se je odmah konstituiralo kao što slijedi: predsjednik bečke produktne burze Pavle vitez Schoeller predsjednik središta, predsjednik praške produktne burze carski savjetnik Karl Werfel prvi potpredsjednik, te potpredsjednik bečke produktne burze trgovinski savjetnik Moritz Kohn drugi potpredsjednik.

Najnovije brzojavne vijesti.

Iz talijanskog parlamenta.

Odložene sjednice.

K. B. Zürich, 4. jula.

Prilikom rasprave o zakonskoj osnovi o produženju budžetskog provizorija do kraja mjeseca decembra, bilo je mnogih žalbi i prijedloga, naročito sa socijalističke strane. Ukazivano je na prekomjerni poreski teret koji siromašnije i srednje klase ne mogu podnijeti, zatim na strahovitu oskudicu u uglju i šećeru. Bilo je tužbi povodom nečovječnog tumačenja zakona o ratnim penzijama. Ministar finansija obećao je da će obratiti pažnju na sve ove pritužbe. Ministar narodne blagajne obećao je da će se voditi računa da se pravednije primenjuje zakon o ratnim penzijama, te da će se postarati i za nabavku uglja. Ministar predsjednik Boselli izjavio je povodom socijalističkog prijedloga da se budžetski provizorij produži samo do septembra, da on na svaki način traži budžetski provizorij do decembra i povodom toga stavio je pitanje o povjerenju, našto je zakonska osnova o budžetskom provizoriju primljena sa 317 protiv 30 glasova. Poslije uobičajenih završenih govora, odložene su sjednice parlamenta. U svome završenom govoru predsjednik Marcora govorio je o vjeri u pobjedu o hrabrosti vojnika, kao i o kralju koji daje garanciju za pobjedonosno vodjenje rata. Uvjeravao je da Italija ne misli nikoga gaziti i uniziti, nego da ona želi samo da postigne svoje pravedne granice i da izvojuje pobjedu kulturi i pravdi.

Odlaganje dume.

K. B. Petrograd, 4. jula.

Carskim ukazom duma je odložena do 14. novembra.

Grad i okolica.

Pisma iz bijelog svijeta „Beogradskim Novinama".

„Beogradske Novine" ubrzo su se pročule, kao što vidimo iz mnogobrojnih pisama, što ih dobijamo, u prkos teškim saobraćajnim prilikama, za njih se zna i s one strane okeana, ovih dana dobili smo medju ostalim jednu kartu iz Amerike, koja se njekako izmakla cenzuri, što ju na moru engleski brodovi vrše nad poštom neutralnih brodova, u njoj se veli:

Tacoma, Washinngton, 5/5 1915.

„Poštovana gospodo!

Da li bi imali dobrotu, da nam ispratite njekoliko brojeva vašeg cijenjenog lista, i da nas jednovremeno obavijestite o pretplati, ovdje, na dalekom zapadu, ima nas dosta patrijotskih Nijemaca i pripadnika Austro-Ugarske monarhije, koji bi bili radi da saznamo pravu istinu o sadašnjem stanju u Srbiji. Mi se ovdje svi od srca nadamo, da ćemo već jednom izvojevati krajnju pobjedu te da možemo diktirati svoje uslove za mir. Tako mora biti! Glavno je, da se Englezu jednom za svagda zapuše njegova velika usta, da se on u opšte potisne sa zemlje.

Blagodareći Vam unaprijed ostajem spoštovanjem

Karlo Bach, kapelnik.

Gloria Victoria!

Narodna privreda.

Uspostavljenje srpske trgovine.

Ovaj bi naslov izgledao odveć pretjeran, kad ne bi bio u punoj mjeri opravdan stvarnim položajem. Ta nema ni njekoliko mjeseci od kako se počela nanovo kretati srpska trgovina, potpuno uništena ratom. U Beograd, koji je i u ranije doba bio trgovački centar, — do kojega je stepena on to bio, pokazuje mjenični portfelj Privilegovane Narodne Banke Kraljevine Srbije, koji je sadržao samo dva milijuna mjenica iz unutrašnjosti, — prvo je počela trgovina ponovo da oživljava. Zemlja, lišena najnužnijih potreba morala se je ponova snabdjevati, a središnje stovarište robe, ustanovljeno iz nužde u prkos teškim saobraćajnim srestvima, ispunilo je na upravo divan način svoj zadatak, što se tim više mora priznati s obzirom na to, što je trgovački svijet isključivo bio upućen na to stovarište.

Sa uvodjenjem neposrednog saobraćaja privatne trgovačke robe prestao je i posredujući rad središnjeg stovarišta robe; zamijenilo ga središte za saobraćaj robom, o kojemu će zgodnom prilikom još biti govora. Ovdje bi samo htjeli da napomenemo da je ustanovljavanjem ovog središta s obzirom na ratne prilike snabdjevanje zaposjednutog područja potrebnom robom, riješavanjem važnoga pitanja o dozvolama za uvoz i izvoz, dovedeno gotovo na normalni stepen. Prethodnim uredjenjem carinskog sistema, koji se naslanja na srpsku carinsku tarifu, dato je poslovnom svijetu mogućnosti za tačno proračunavanje te je time riješeno i pitanje o uredjivanju prodajnih cijena. No ostali su još kao velika teškoća neuredjeni kreditni odnosi, koji ne samo da su teško štetili domaću trgovinu i njeno razviće, već su nanosili štete i njemačkim i austro-ugarskim izvoznicima, koj su ranije imali jakih veza sa Srbijom.

Kao što smo već javli, prijavljeno je do sada kod ispostava carskog i kraljevskog ugarskog trgovačkog muzeja skoro sa 50 milijona potraživanja. Ali ukupna vrijednost njihova svakako da ne iznosi manje od 120 milijona pošto je od prilike toliki godišnji uvoz iz Austro-Ugarske monarhije i Njemačke. Srpski su izvoznici naime uzimali robu na kredite sa dugim rokovima, i ma da je većina od njih, tačno i na vrijeme ispunjavala svoje obaveze to je ipak bilo mnogo zaostalih plaćanja, produžavanje rokova, te novih porudžbina, tako da nećemo pogriješiti ako ukupni iznos potraživanja izravnjamo sa vrijednošću godišnjeg uvoza.

S toga je razumljiva briga i donekle i nestrpljenje, kojim povjerioci očekuju uredjivanje svojih potraživanja. No tome su dosad stajale na putu ogromne teškoće. Ne samo s toga što je veliki dio trgovaca pobjegao iz zemlje sa ostalim gradjanima i ne samo s toga što je valjalo ostaviti zaostalim trgovcima malo vremena, da se finansijski koliko toliko oporave, da bi se u opšte stavili u mogućnost da odgovore svojim obavezama, nego, za to što je sem toga izvršenju takve akcije stajao na putu srpski zakon o moratoriju koji je još jednako u snazi. Naime, taj se zakon razlikuje od zakona slične prirode u ostalim državama po tome, što se njegove odredbe prostiru i na ona potraživanja, koja su nastala za vrijeme rata. Neposredna posljedica toga bila je, da srpski uvoznici sami nijesu bili u stanju da naplate od svojih dužnika potraživanja za poručenu robu, te uslijed toga nijesu mogli u dovoljnoj mjeri ispunjavati ni svoje sopstvene obaveze. Najzad povjerioci nijesu ni imali gdje da se obrate, gdje bi mogla da se usredsrijedi cijela akcija odnosno osiguravanja potraživanja. Sada je ustanovljen takav ured, a u konferenciji od 27. pr. mj. o kojoj smo već kratko javili, raspravljano je i o onim mjerama, koje stoje u vezi sa maločas opisanim prilikama. Prema tome će biti zadatak središta za zaštitu povjerilaca, odnosno njegove beogradske ispostave da prije svega ustanovi sadašnji položaj pojedinih dužnika i da to saopšti povjeriocima. Pošto je sada uslijed rata poslovni život u Srbiji bio potpuno zastao, a pošto su trgovi tek sada postepeno počeli nanovo da rade, to su do sada predstavnici ispostava austrijskog i ugarskog trgovačkog muzeja, koji su do sada imali da se staraju o zaštiti povjerilaca, obratili glavnu pažnju na to da ustanove, koji su se dužnici vratili u svoja rodna mjesta i koji su ponova otpočeli da rade. Na osnovu ovih podataka napraviće se spisak, iz kojega će moći povjerioci da vide sa kojim dužnicima momentalno mogu računati. No u taj spisak uvešće se i nove firme, odnosno svih onih kojima su vojne vlasti izdale koncesije za rad, tako da se na taj način stvori materijal u adresama, koji neće samo da služi uspostavljanju starih poslovnih veza nego i stvaranju novih trgovačkih veza.

Poslije toga ustanovljavanja materijalnih odnosa pojedinih dužnika, središte za zaštitu povjerilaca imaće da posreduje izmedju povjerilaca i dužnika i da po mogućstvu potpomaže stvaranje takvih sporazuma, kojima će da se zadovolji i povjerilac, a kojim pak neće da se upropasti dužnik. U slučaju gdje bi pojedini povjerioci pravili neosnovane smetnje takvom poravnanju, predvidjeno je nasilno poravnanje; a s druge strane pak ako bi se kod dužnika primjetila težnja za nesavjesnim makinacijama, rasturivanjem robe bud zašto ili favoriziranjem jednog povjerioca na štetu ostalih, da bi se izvukao svojih obaveza, predvidjen je konkurs odnosno obustava plaćanja. Odgovarajuće prijedloge činiće središte za zaštitu povjerioca, ali će same te mjere izvršivati vojna glavna gubernija.

Da bi se najzad otklonile opisane smetnje uslijed srpskog moratorijuma, to će se postepeno prići njegovoj likvidaciji. Ali će se ova mjera vršiti na način, kojim se štede dužnici, da bi se očuvala njihova sposobnost za plaćanje i da bi im se omogućilo da se dalje privredno razviju.

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 4. jula.

Zapadno bojište:

Dok sjeverno od potoko Ancre neprijatelj nije opetovao svoje napade, razvio je jake snage izmedju Ancre i Somme protiv položaja Thiepval—La Base šumice Mametz, a južno od Somme protiv položaja Barleux—Belleux. Njegovi gubici odgovaraju velikoj množini ljudi, što ih je neprijatelj izložo vatri našeg topništva i naše pješadije. Napadi su svagdje odbijeni. Ogorčene su se borbe vodile za selo Hadecourt, sjeverno od Somme. Francuzi, koji su provalili u selo, opet su izbačeni. Sjeveroistočno od Yperna, zapadno od La Basse-a i u okolici jugo-istočno od Lensa lako su odbijeni mjesni napadi, kao i istočno od Maase protiv baterija kod Damloupa. Puste su bajke francuski izvještaji o ponovnom zauzeću utvrdjenja Thiaumonta i „baterije Damloupe", jednako i brojevi zarobljenika prigodom borbi na Sommi.

Njemačke su izvidnice provalile istočno i jugo-istočno od Armentiera u engleske izvidničke položaje, a kod Exbrücka, zapadno od Mühlhausen au francuske položaje. Ovdje je zarobljen jedan časnik i 60 lovaca. Srušeno je 9 neprijateljskih letilica, od toga 5 u vazdušnoj borbi, bez vlastitih gubitaka, a 4 vatrom naših topova. Šest neprijateljskih letilica, nalaze se u našim rukama.

Istočno bojište:

Vojna grupa maršala Hindenburga.

Poslije vrlo oštre vatre, navalili su Rusi na večer i u noći na položaje kod Naroczkih jezera, Smorgona, istočno od Wiszniewa, a sa velikim snagama na obim stranama Smorgona kod Bogutze (sjevero-istočno od Krewa), kod Slvikowssina (jugo-istočno od Wisssnowa). Neprijatelj nije postigao nikakove uspjehe, ali je pretrpio znatne gubitke.

Vojna grupa princa Leopolda Bavarskog:

Snažnim protunapadima naših četa na mjestima, gdje je spočetka pošlo za rukom Rusima da postignu uspjehe, izvojevali smo dobro rezultate. Zarobili smo 13 časnika i 1883 neprijateljski vojnika.

Vojna grupa generala Linsingena:

I jučer su bacili Rusi protiv nas nove snage, da suzdrže naše prodiranje. Oni su svuda odbijeni, a mi prodiremo dalje.

Vojna grupa grofa Bothmera:

Jugo-istočno od Tlumacza odbacile su naše čete u brzom napadu Ruse u širini od 20 kilometara, a u dubini od 10 kilometara.

Balkansko bojište:

Ništa novog.

Vrhovno vojno vodstvo.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

MOLIM ljepo sve prijatelje i poznanike, za sledeće: Moj muž Milutin-Mita Milanović, bakalin, zarobljen je kao civil, i interniran. Isti ima osobite znake: na licu i nosu lišaj, crvenilo, a i nosi crne naočare zbog te mane. Molim svakog onog koji bude znao šta je sa mojim mužem i gdje se nalazi, neka mi javi preko ovog lista zašta će dobiti pristojnu nagradu u isto biću mu vječito blagodarna sa djecom, Desanka M. Milanović. 7710b-6

MOLIM svakog prijatelja koji bude doznao za moga muža Miloša Konstantinovića obućara iz Čačka da mu kaže, da sam sa djecom Bogu hvala zdrava i neka mi se ovim putem javi. Katarina Konstantinović sa djecom. 7641-6

Molim sve prijatelje i poznanike, moje ili mojih sinova: Aleksandra Mihailovića, kaplara drin. tel. odelj. I. poz. i Dušana, djaka—podnared. 5. pješ. puka I. poz., da me izvjeste ako ma šta znaju o njima. Nisu se nikako javljali od evakuacije. Unaprijed ostajem blagodaran na svakom izvješću. Izvještaje slati na adresu: S. Mihajlović, Valjevo — Gornja Toplica. 7522-6

Molim svakog, ko bi ma šta znao za moga sina, **Mišu Bembasata**, dodijeljen rezervnim trupama u Nišu, da me izvjesti preko ovih novina. Već se 8 mjeseci ne javlja. Te sam veoma zabrinuta. Klara Bembasat, Dušanova ul. 56. 7542-6

Učtivo molim prijatelje i poznanike **Milorada Ž. Prokića**, rukovaoca magazina iz Kragujevca, da me izvjeste ako što znaju o njemu preko ovog lista ili na adresu Kosta S. Djordjević, trg., Palanka. Unaprijed blagodarna Draga Djaković, nast. žene. rada. 7672-6

KORESPONDENCIJA.

G. **Svetozaru D. Antonijeviću**, proti. Ženeva, Rue de Monuitier No 6. Mnogo vam blagodarimo na izvještaju za našeg Jelenka. Neka nam on pošalje sliku (u civilu) preko vas. Molimo za izvještaj za naše kumove: Stanislava Čeleckog, željezn. telegrafistu Vrh. Komande, Antonija Čeleckog, šefa stanice iz Prahova, Gradimira Spasića, pješ. kapetana, Stanimira S. Miletića, artilj. poručnika i Gojka Mihajlovića, drž. bravara u morav. diviziji. Svi njihovi su zdravi u Nišu. Vaši i mi zdravi smo. Ljube vam ruku Ivanovićeve, Stresova ulica No 7. Niš. F 3

Pension „Regina" Ženeva, za **Kostu** i **Nikolu Jord. Stankovića**, djake u Ajačju. Mila moja djeco! Vaš oglas u 128. broju mnogo nas je obradovao da ste živi i zdravi sa ocem i da ste u školi. Mi smo svi zdravi. Javljajte se češće. Javite za Mitraša i Pantu i za Iku i Milorada Radenkoviće. Ljubi vas vaša mama Rosa, sestra Kaja i deda i majka. Niš. F 4

G. **Jovi Premoviću**, Ženeva, Hotel Terminus. Blagodarim na izvještaju o Blaži. Molim vas dalja obavještenja slačete preko istog lista ili na moju adresu. Pozdrav Milica A. Antića, Niš. Kapetan Kostina ul. No 10. F 6

G-dji **Ruži A. Filipovića**, Kragujevac. Kako si ti i djeca, što se nikako ne javljaš? Svi smo dobro, o Blaži sam izvještena da je takodje dobro. Poslati novac ranije jesi li dobila? Javi se odma preko ovog lista, da više ne brinem. Pozdrav svima. Miličica. F 5

Bureau für Erkundigung und Verbindung Zwischen den Serben, Rue Nevoé du temple cene, Genf. Doznala sam da pojedina lica izvještavate o njihovim izbeglim, zato vas najučtivije molim da se raspitate i izvjestite me za moga muža, o kome ne čujem ništa već osam mjeseci Lazara Kostadinovića redova 3. čete 1. batalj. 14. pješ. puka II. poziva timoč. divizije koli je vidjen u Crnoj Gori. Vječito i unaprijed vam blagodari i nada se za izvješće Hristina Laz. Kostadinovića iz Knjaževca. Javite preko „Beogradskih Novina", takodje za Dragoljuba Živkovića, inžinjerskog podporučnika aktivnog iz Niša, za njega na adresu Ristena Živković. ul. Vožda Karadjordja br. 90. Niš. F 8

Stanimiru S. Miletiću artil. poručniku. Presretna sam što si zdrav. Ja, Radmila i Ljubivoje zdravi smo. Sa mnom je i Kaja sa djecom. Sedimo u kuma Zorinoj kući Strezova ul. 9. Za Gojka ništa ne znamo, izvjesti se i javi nam. Javljaj se češće da ne brinem. Pozdravlja te tvoja Rosa. F 9

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Zürich. Molim Biro da me izvjesti da li je živ moj muž Radomir Milošević učitelj iz Niša, koji je otišao sa vojskom kao pisar štaba moravke divizije II. poziva. Ljubica Miloševićka, Pocerska ul. No 1. Niš. F 10

G. **Gavra Stefanović** iz Vranja, Bern. Izvještaj preko ovih novina dobismo kao i poslati novac. Preko ovdašnjeg agenta dobili za 140 franaka 190 kruna, preko Bugarske Banke za 430 franaka 430 kruna. Novac poslali smo u Vranje. Juče smo dobili pismo, svi su zdravi, ne brini, sve je dobro. Za Vasu raspitaj se i javi nam. Pozdrav Toda i Nikola. F 11

Uredništvu „Courrir-a", Genf. Molim vas dostavite ovo mome mužu Ljubisavu Petroviću, inžinj. p.pukov., koji vam se već više puta obraćao. „Dragi tata, onomad od Raje doznadoh da si za nas pitao, a juče se ja vratih iz Zaječara, gdje sam bila da obidjem kuću. Mi smo zdravi. Ujedno Raja javlja, da je otac bolestan. Nadam se, da ću objavu za Kusadak ovih dana dobiti; da negujem oca, a i djeci će dobro činiti, jer su ovdje bez kretanja. Izvjesti nas za Aću, Vlastu, Antu, Bata-Daču i Čedu. Pošiljku, o kojoj si mi govorio u Prištini, pošlji Raji Pavloviću, Obilićev Venac br. 46, Beograd, a ja ću s njime lakše doći u vezu. Ako možeš preko „Beograd. Novina" obraduj češće mamu. Nadu, Becu, Lecu i ostalu djecu. — Niš. F 7

Ured „Humanitas" Section Serbe, Rue des Terreaux 10 Lausanne, Suisse za g. Voju Nikolića i Dušana Ristića. Kao drugovi moga sina Bože B. Petrovića, hemičara i biv. nastavnika niške gimnazije, molim vas budite dobri raspitajte se za njega i mene odmah izvjestite, brinem mnogo jer se do danas nije nikako javio. Odavde pošao je sa Dimkom Mitrovićem, koji je sad u Ženevi, Rue de Stand No 48 i sa Ristom Besarićem, takodje u Ženevi, rue del' Avenir 17; i njima se obraćah, ali mi ni do danas ne odgovoriše. Raspitajte se za mog najstarijeg sina Jovana Petrovića, koji mi se iz Rima javio i novac mu poslah preko tamošnjeg poslanstva, pred opšte poviačenje naše vojske, i za najmladjeg sina Dimitriju—Mitu, pravnika p.poručnika 16. puka I. poz. Mati Jovanka Petrović, Ristićeva, ul. No 64, Niš. F 12

G. **Stevi Aćimoviću**, advokatu, Ženeva. Učtivo vas molim, da me izvjestite za moga muža Miletu Beljakovića, sudiju iz Petrovca, auditora 9. puka, III. poziva, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi i neka mi pošalje novaca. Ja se sa djetetom nalazim u Beogradu, Pozorišna ul. 24. Unaprijed blagodarna Zorka Beljakovićka. 7671-8

Uredu „Humanitas" Section Serbe, Lausanne, Rue des Terraux 10. Schweiz. Molim izvjestite Aleksandra Simovića, koji se je javio sa Krfa, da smo na domu u Obrenovcu svi živi i zdravi i da je dobio ćerkr. pozdrav od sviju nas, otac Mitar. 7546-8

Gosp. **Milutinu Kovačiću**, Ženeva. Molim vas budite tako dobri, pa izvijestite Živojina Manojlovića u Solun da se ja sa djecom nalazim u Smederevu sa Spaićem. Nek mi se odmah javi jer se brinem. Od Bože sam dobila izvješće. Ja i djeca smo slabi vrlo nam je potrebna banja. Novac mi je potreban, nek mi pošalje. Svi ga pozdravljamo Vama unaprijed blagodari Irka Ž. Manojlovićka, Smederevo. 7637-8

Gosp. **Dušanu Jankoviću**, apotekaru Ženeva. Molim Vas lepo G. Jankoviću da me izvjestite za moje sinove Iliju Stanojlovića, glavnog knjigovodju beogradskog mesnog odbora i Milutina Stanojevića, upravnika magacina glavne beogradske vojne stanice. Unaprijed vam zahvaljuju Jovica Stanojević, trg: Beograd. Šumadiska 41. 7638-8

G. JOVANU MIJATOVIĆU, drv. trg., Ženeva. — Porodica vašeg druga Pante Pavlovića, kapetana I. klase, koji je u posljednje vrijeme služio u štabu bregalničke divizije, učtivo vas moli da nam pošaljete izvještaj o njemu, jer se nije javio od oktobra mjeseca. Računajući na vaše dobre prijateljske odnose prema mojoj braći, najpokornije vas molim da se što tačnije izvjestite o mom drugom bratu Tihomiru J. Pavloviću, trgovcu, obvezniku 18. pješad. puka, I. četa, II. bataljun, I. poziva. Rodjen je 25. februara 1885. god. Za koga smo čuli da je umro, te prema tome možete zamisliti u kakvom smo očajanju i kako sa nestrpljenjem očekujemo vaš odgovor. Unaprijed zahvalna sestra Leposava Pavlovićeva. Palanka, smederevska. 7669—8

G. **Nikoli Petroviću**, konzulu, Ženeva. Kao odgovor na vaše pitanje o meni javljam vam, da sam živ i zdrav kod svoje kuće u Gor. Dobriću, srez jadranski i molim da mi javite za sljedeće jesu li živi: moj sin Dragoljub, obveznik VI. puk II. poziv drin. diviz.' moji sinovci: Vladimir, diviziona konjica, poz. I. eskadr. morav. diviz.; Todor i Svetozar, II. konjič. puk IV. esk. mitralj. odeljenje; moji kumovi: Radovan Kovačević tambur-mažor muz. Kralj. Garde, njegov sin Božidar, pisa-intendanture šumad. diviz. oblasti, Žarko Jevtić, polic. pisar iz Skoplja. Odgovor za gornje očekujem sa zahvalnošću preko „Beograd. Novina" ili kući. Kod kuća su svi zdravo. Josif Bojinović, nar. poslanik. Gornji Dobrić, Loznica. 7650-8

Miloradu T. Tadiću, Ženeva, Hotel Terminus. Zdravi smo svi, samo brižni za vama. Ja sa Žika Ži ojinovim idem kući. Leposava molila te da od Vlade tražiš novac za nju. Ona od oktobra nije ništa dobila. Pošlji odmah preko banke 600 kruna na Obradovićku. Kako djeca Leka i Vlada? Na sva moja pitanja odgovori preko ovih novina. Raspitaj za Petra Sirovicu komordžiju 3. štaba 3. armije drinska divizija. Sve vas topio pozdravljamo. Bosa Tadić, Kralja Milana 9. 7649-8

Milutinu Uroševiću „Amerikancu", Ženeva. Dragi Milutine, da bi šebi steko još jednu zahvalnost raspitaj za Mihaila Nastića, rezerv. podnared. 2. čete 1. batalj. 6. prekob. puka I. poziva kombinov. divizije, i izvjesti Miletu Pravdića Trstenik. Pozdravlja te tvoj Milivoje. 7632-8

Izvještavam moju ćerku Maricu Michel da mi je nemoguće za Vrnjce doći jer nemogu dozvolu dobiti. Stan sam našao i molim je da dodje jer sam u velikoj brizi za njom i da ne ostane tamo da dodje ovamo. Pozdrav Karlo Perolo. 7640-8

Dimitriju Gavriloviću, štamparu. Geneva. Što se ne javljaš na naša dva oglasa u ovim novinama? Ni Radovan se nikako ne javlja, te mnogo brinemo. Matori se grozno muči bez novaca. Šta je sa time? Svakojako gledaj da se raspitaš, i da me što pre izvjestiš, šta je sa Dimitrijem Jovanovićem rez. pješad. kapetanom, komandiroim 1. čete 4. bataljona 17. puka I. poziva drinske divizije? U gradjanstvu, on je bio činovnik Zemljoradničke Zadruge, i ti ga dobro poznaješ. Ja i Jole zdrave smo, i usrdno te pozdravljamo. Julka Gavrilović, Knjeginje Ljubice ul. 4. 7655-8

G. **Aci Diniću**, Ženeva. Molim vas ako je ikako moguće izvijestite me gdje se nalazi moj muž Dudje Miletić rezervni pešadiski kapetan kom. III. čete III. bat. VI. peš. puka III. poziva Drinske divizije. Njegova porodica zdravo je i nalazi se u Beogradu Ulica Cincar-Jankova br. 5. Unaprijed blagodari i poštuje Vas Danica Dur. Miletića. 7709-8

Nikoli Jovanoviću, činovniku. Smajkom smo živi i zdravi, novac smo primili, pošlji opet. Braca Jova se javlja. Raspitaj za Jovu i Dragišu. Pozdrav od g-dje babice i g-djice Perside i sviju nas. Bosiljka Jovanović, Kralja Aleksandra 37. 7682-8

Milanu Radosavljeviću — „Raponji". Niš. Mojoj sestri Tinki daj 150 dinara. Joca hotelijer, Kraljevo. 7642-8

Djordje Ostojić iz Užica javlja svome sinu Milanu Dj. Ostojiću djaku narednika na Krfu, da je sa Milicom i bakom živ i zdrav i moli da se češće javlja. 7627-8

Züricher Bureau für Aufsuchung der Vermisster. Umoljavam biro da se izvijestiti za moga sina Franza Nemeša, užara da li je živ i zdrav i gdje se on nalazi i za Radojicu Petrovića kafedžiji od Plevne iz Beograda odgovorite na adresu: Susana Nemeš, Kralja Aleksandra ul. broj 124. Beograd. 7621-8

Molim prijatelje i poznanike da me izvjeste ako što znaju za moje sinove: **Svetislava — Žiju i Radmila Radojkovića** trg. iz Jagodine. Ja sam sa Dobrilom zdravo i u Jagodini sam u našoj kući. Leposava Radojković, udova. 7595-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, (Šweitz.) Blagodarim na izvještaju o mom mužu **Božidaru S. Radovanoviću**. Javljam mu da sam zdrava kod oca u Nišu i molim da mi pošalje novaca. Molim za izvještaj o mom bratu **Dragomiru V. Markoviću** regrutu djačke čete. Zahvalna Leposava B. Radovanović. 7590-8

Darinka Nikolić iz Jagodine, Unter Haupt Strasse No 60 moli **Stevu Guberevca**, inž. iz Niša. Züricher Bureau 26678 Bahnhofstrasse 42. i druge prijatelje da je izveste ako što znaju o njenom mužu Svetozaru Nikoliću abadžiji obvezniku zanatlijske čete timoč. divizije I. poziva koji je poslednji put viđen u Skadru. Ona je sa djecom zdravo. 7594-8

Züricher Bureau für Aufschung Vermisster Bahnhof strasse 42, Zürich. Molim pokorno tu redakciju kao i poznanike i prijatelje ako što znaju za moga sina Jakoba B. Josifa, narednika, a sad možda potporučnik 10. puk II. bataljon, 4. četa II. poziv šumad. divizija gdje se nalazi da mi javite na moju adresu: Josef B. Haim, Kolarčeva ul. 6. ili preko „Beogr. Novina" — Beograd. 7556-8

Milica I. Gojković, Poslanička 26. moli gospodina Nikolu Petrovića konzula u Ženevi da izvijesti njenog muža Iliju M. Gojkovića, generala da je sa svima zdrava u Beogradu. I pita jesu li zdravi sinovi: Voja, Bora i Vlajko. Andja je od Jove primila 69·85 Kr. 7617-8

Gosp. **Dimitriju Stanimiroviću** iz Beograda, Sous Comite de la Croi Rouge Serbe, Salonique. Poštovani zete i Emila molim Vas raspitajte se za moga brata Franza Nemeša užara da li je živ i zdrav i gdje se nalazi, ako mu je novac potreban a vi mu dajte a mi će mo vašoj Majki dati. Molim raspitajte i za Radojicu Petrovića kafedžiju od Plevne iz Beograda. Mi smo svi zdravi i vaši svi primite pozdrav od Marče. Marija Selgrad Niška ul. br. 2. 7620-8

Aleksandru Milanoviću, B. du Pont d' Arve, 6 Ženeva, za Radu F. Simića. — Molim te, Rado, izvjesti me o mome Djoki. On je rezervni inžinjerijski poručnik II pionerske čete, kombinovane divizije, i o Aleksandru Djuriću, djaku-narednika, II puk, II poziv, I bat. morav. div. Piši njima, pa poslije odgovori preko tvoga kuma. Pozdravlja tebe i Ješu, Mica Djordja Milića, Nemanjina ul. 25. Beograd. 7699-8

Tasi Šteriću, Ženeva, Hotel Terminus. Molim te Taso izvještavaj me češće o Jovi, i novac ako mu treba pošalji na adresu: Etudiant serb. Bagnols sur cere France. Pozdravlja te Dimitrije S. Jovanović, Dečanska ul. 15. 7696-8

G. DUŠANU M. JANKOVIĆU, Route de Chene, Ženeva. Draga Vlajić, učiteljica iz Kragujevca, sestra Dragutina Mihajlovića, veoma vam je zahvalna na izvještaju za njega i moli da mu dostavite sledeće: Mili ujka, čim sam pročitala izvještaj o tebi, javila sam ujni u Zakuti. Oni su svi zdravi, a i mi smo svi dobro. Javi ako možeš za teča Živana, Duška, Ješu iz Zakute i druge poznate iz naše okoline. Reci kumu Blaži da su njegovi u Beogradu. Pozdrav od sviju. Dara. 7675—8

BUREAU ZA OBAVEŠTENJA I VEZU IZMEDJU SRBA, Ženeva. — Molim Društvo, da se raspita i izvjesti me o mom mužu Radosavu Djordjeviću, učitelju, činovniku pekarske čete šumadijske divizije, I. poziva, a tako isto i o mom srodniku Veselinu Lazoviću, djaku VII. razreda gimnazije, kojima se pak dostavlja, da je njihova familija sva živa i zdrava. Tako isto molim sve moje i mog muža prijatelje i poznanike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjeste preko «Beogradskih Novina» ili kartom na adresu: Ljubica R. Djordjević, Rakinac. (pošta Palanka smederevska), Serbien. 7660—8

ZÜRICHER BUREAU FÜR AUFSUCHUNG VERMISSTER, in Zürich — Schweiz. — Molim Upravu da se raspita i izvjesti me o mom sinu Veselinu Lazoviću, djaku VII. razreda gimnazije, Radosavu Djordjeviću, učitelju, činovniku pekarske čete šumadijske divizije I. poziva i Aleksandru Matejiću, vojniku 2. čete, 2. bataljuna, I. dopun. puka, II. poziva. Od tog društva dobio sam kartom izvještaj za sinove: Ljubišu, Božidara i Dragomira, da su živi i zdravi. Tako isto molim sve prijatelje i poznanike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjeste preko «Beogradskih Novina» ili kartom na donju adresu. Gornji se pak izvještavaju, da je njihova familija sva živa i zdrava. Budislav Lazović, Rakinac. (pošta Palanka smederevska). 7657—8

Dragomir Nikolajević i žena mu Kata i svi ostali kod kuće iz Lelića valjevski, zdravi su i srdačno pozdravljaju sina Nikolu i Pero Marković pozdravlja. 7636-8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Ženeva. — Molim Društvo, da se izvoli raspitati i izvjestiti me o mom mužu Miloradu Vlajiću, podnaredniku 6. baterije, dunavskog poljskog artiljerijskog puka i o mom srodniku Milošu Radojkoviću, regrutu I. čete, II. bataljuna, I. šumadijskog puka, kruševačke trupe, kojima pak dostavlja se, da je njihova familija sva živa i zdrava. Tako isto molim sve, moga muža i moje prijatelje i poznanike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjeste preko «Beogradskih Novina» ili kartom na adresu: Kristina M. Vlajić, Rakinac. (pošta Palanka smederevska). 7659—8

BUREAU «DJORDJEVIĆ», Ženeva, Schweiz. — Molim Upravu, da se raspita i izvjesti me o mom sinu Ljubomiru Maksimoviću, podnaredniku 3. čete, I. bataljuna, XI. pješadijskog puka, I. poziva i o mom srodniku Dragoljubu Lazoviću, djaku VII. razreda gimnazije, kojima se pak javlja, da je njihova familija sva živa i zdrava. Tako isto molim sve prijatelje i poznanike, koji bi ma šta onjima znali, da me izvjeste preko «Beogradskih Novina» ili kartom na adresu: Vladimir Maksimović, Rakinac. (pošta Palanka, smederevska). 7661—8

G. G. MILANA ST. RISTICA, blagajnika i Božidara Matovića činovnika železničke direkcije u Ženevi, kao i sve prijatelje svoje i svoje djece, najljubaznije molim da me preko ovog lista izvjeste, ako ma šta znaju o mojim sinovima: Milanu P. Saviću, kontroloru železničke direkcije i Dragutinu Saviću, p.poručniku XIV. puka I. poziva timočke d.v.z.je. Za Milana sam čula da je otišao sa g. Markovićem, direktorom, koji se sada nalazi u Marselju. Dalje o mom zetu Mihailu Rerihu, pukovniku VIII. puka I. poziva i njegovoj ženi Biseniji, koja je s djecom izbegla. Svima javite da sam sa kćerima u Beogradu zdrava no ubijena neizvjesnošću i brigom za njima. Aleksandra udova Petronija Savića, Hadži Milentija ulica 1. 7705-8

Gospodinu **Mihailu Bokonji u**, 2 Av. Pectet de Rochemont Dr. Wictor Kuhne, Ženeva. Molim Vas lijepo imajte dobrotu dostaviti mome bratu **Milutinu Jovanoviću**, čin. Uprave Fondova da ga molim, da se najbržim putem obavjesti o mome mužu **Aksentiju Katiću** i mladjem bratu **Dimitriju Jovanoviću** pa da me najkraćim putem Vi ili on obavijestite. Njih izvješćavam da pored velike brige i očajanja za njima još sam i vrlo nesretna. Dragan mi je umro 1 maja od zapalenja mozga. Ja sam u Nišu, snajka u Jagodini. Dimitrijevi zdravi u Beogradu, majka i otac u Petrovcu. Aksentije da mi pošalje novac jer treba i majci u Jagodini poslati. Milutin Jovi u Beč novac da pošlje. Boži S. Radovanoviću da Lepi u Niš pošlje novac. Njih pozdravlja a Vami na dobroti zahvaljuje Cveta Ak. Katića, Niš. 7588-8

G. **Nikoli Petroviću**, srpskom konzulu, Ženeva. Najlepše Vas umoljavam da se lično ili preko g-dina **Vase Lazarevića**, sekretara Min. Unutrš. Dela raspitate dali je živ i zdrav pešadij. podpukovnik u I. prekobr. puku kombinov. divizije **Steva Mirković**. Već nekoliko puta sam preko Novina pitala i molila za izvejšće ali već 8 mjeseci nemam nikakvih vijesti. Jako se o njemu brinem stoga biste mi veliku uslugu učinili ako bi me mogli obavijestiti. Ako budete mogli dobiti vezu sa njim ili sa g-om Lazarevićem saopštite mu da sam u Nišu zdrava da je kuća u cjelosti i da će mi skoro novać trebati. Unaprijed Vam najiskrenije zahvaljuje Jelena S. Mirkovića, Gospodska br. 12. 7589-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Bahnhofstrasse 42, Zürich, Suisse. Molim Bureau, da izvjesti moga muža, odnosno sina Dragoslava Petrovića, potpukovnika ministarstva vojnog, ekonomno odjeljenje, da nam novac pošalje što prije. Njegova se familija nalazi zdravo u Beogradu, sa stanom u Kraljice Natalije ulici No. 98. U brizi smo za njim da li je zdrav. Stana i Jelka Petrovićka. 7689-8

Molim prijatelje i poznanike, da me kartom ili preko ovog lista izvjeste, ako ma šta znaju o mome bratu Miloradu Velijanoviću, naredniku trupne komore I poziva, kombinovane divizije. Za njega neznamo od kraja mjeseca oktobra. Zahvalna Milka Velijanovićeva, Čačak. 7701-8

G. SVETOMIRU K. CVIJOVIĆU, pukovniku. — Svi smo u Čačku zdravo. Oglase u novinama pročitali smo. Novac poslat preko čika Mihaila primila sam. Takodje i tvoj tata primio je 127 kruna od tebe njemu poslatih. Prija Ivanka moli, kadgod se nama javljaš da je izvjestiš za Mišu. Olga je kod majke u Kotraži. Trećeg juna dobila je ćerku. Radomir (tatica) neka se Olgi i svom djetetu lično javi preko novina. G-dja Dara moli da je Radomir izvjesti za njenog muža g. Milana Nedovića, sveštenika iz Kotraže. Svi mi iz Čačka i Kotraže Radomira i tebe mnogo pozdravljamo. Javite nam se skoro opet. Angelina S. Cvijovića. Čačak. 7703—8

ANICA K. ILIĆ, Nova Varoš. — Moli svoje prijatelje i poznanike, da joj jave ako što znaju o njenom mužu Kosti Iliću, upravniku pošte iz Nove Varoši, koji je sa srpskom vojskom otišao iz Skadra. 7666a—8

BUREAU «HUMANITAS» SECTION SERBE, Lausanne, Schweiz. — Molim da se izvolite izvjestiti o mom sinu Milošu Radojkoviću, regrutu I. čete, II. bataljuna, I. šumadijskog puka, kruševačke trupe, za koga neznam od mjeseca oktobra 1915. god., a tako isto i o mom srodniku Miloradu Vlajiću, podnaredniku 6. baterije, dunavskog poljskog artilj. puka, kojima se pak javlja, da je njihova familija sva živa i zdrava. Tako isto molim sve prijatelje i poznanike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjeste preko «Beogradskih Novina» ili na adresu: Radosav Radojković, opštins. i det. vodja, Rakinac (pošta Palanka smederevska). 7658—8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Ženeva. — Tražim sinove: Svetozara V. Aleksića, vojnika minerske čete, II. inžinjerskog bataljuna, I. poziva, i Aleksandra V. Aleksića, koji je bio u bežaniji. Molim za istragu i izvještaj. Tako isto molim svakog, ko bi ma šta o njima znao, da me izvjesti preko «Beogradskih Novina» ili kartom na adresu: Veselin Aleksić, Rakinac. (pošta Palanka, smederevska). 7662—8

ZÜRICHER BUREAU FÜR AUFSUCHUNG VERMISSTER, in Zürich — Molim Bureau da me izvjesti, da li su živi i gdje se nalaze, ova sledeća lica: 1. Moj muž Živojin Lomić, podnarednik X. puka II. poziva šumadijske divizije. 2. Moj brat Svetislav Kuzmanović, pisar šumad. zarobljenič. odreda u Kragujevcu. 3. Radovan Lomić, načalnik vojne stanice u Belanovici. 4. Arsenije Lomić, trgovac u Belanovici. 5. Stojan Lomić, obveznik X. puka šumad. diviz. II. poziva. Unaprijed blagodarna Mileva Živ. Lomića, Belanovica. 7692-8

Dr. DUŠANU RADOJKOVIĆU, Lozana. Molim vas raspitajte se za moga muža Filipa Popovića, učitelja iz Noćaja, rezerv. kapetana, gde se nalazi neka mi se javi i novac pošlje, ja se nalazim u Noćaju s djecom zdravo. Unaprijed blagodarim, Vidosava Popović, učit. Naplatite koliko košta oglas resto vratite. Vidosava Popović, učiteljica, Noćaj, kotar Bogatić. 6700n-8

Svetislavu Djordjeviću, računoispitaču I. armije. Tvoj oglas mnogo me obradova. Tvoja Jela i djeca u Palanci su zdravo, novac su dobili. Olga je u Petrovcu. Pera se javio iz Pariza prije dva mjeseca, raspitaj da li je zdrav. Javi mi preko ovog lista. Mnogo te pozdravlja i ljubi tvoja sestra, Sofija P. Jovanovića, Prote Mateje ul. 64. 7668a-8

G. **Sabitaj Demajorović**, Lausanne. Molim vas izvjestite moga muža Božidara Milivojevića, rezervnog pješadijskog kapetana u VII. puku, III. poziv, II. četa, I. bataljun, da smo svi zdravi i da sam novac **poslat preko Komercijalne** banke u krunama 900.30 tl. primila. Svi ga mnogo pozdravljamo i neka se javlja preko vas, i neka pošlje izvještaj o Žiki, Ljubi i Peri. Vas molim za odgovor samo preko uredništva ovih novina. Pozdrav Zorka B. Milivojević, ulica Prote Mateje 64. 7668-8

Jovan Karamatijević, prota, Nova varoš, javlja svojim sinovima, da je sa cijelom porodicom zdrav i živ. Neka se jave preko „Beogradskih Novina". 7666-8

Dušanu Spasiću, Ženeva. Adresa gospodje Šljivićke pogrješno odštampana, treba da glasi ovako: Rue le Verrier 9. VI. arrd. Paris. Aca Živanović, Šumadijska ul. br. 9. 7667-8

Milutinu Uroševiću- Amerikancu, trgovcu iz Kruševca, Ženeva, Rue de Berne. Izvještaj o mome mužu Slavku Topličiću dobila sam, na šta Vam blagodarim. Ja sam sa djecom zdravo i u radnji radim dobro, o čemu izvijestite moga muža Slavka, da ne brine. Miroslava Slavka Topličića, Vrnjačka Banja. 7479—8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Ženeva. — Molim za obavještenje i izvještaj o mom sinu Čedomiru Pantiću, komordžiji pri štabu šumadijske divizije I. poziva, koji se nikako nije javio od prije 8 mjeseci. Tako isto molim svakog onog, koji bi ma šta znao o njemu, da me izvjesti preko «Beogradskih Novina» ili kartom na moju adresu. Čedomiru pak javljam, da smo svi živi i zdravi. Stojan Pantić, Rakinac (pošta Palanka smederevska) 7656—8

Züricher Bureau. Molim izvijestite Ješu Mihailovića, pukovnika, da sam ja sa sve troje djece zdravo, da nam je dobro ovdje u Kraljevu, i da nam po mogućstvu pošlje novaca. Radujem se, da su Žika i Joca zdravo. Roditelji su zdravo u Užice. Iz oglasa Spasenijinog vidim, da je Mitar u Beogradu u bolnici i da je isto slab kao i prije. Neka se Ješa javi preko istih novina, kao što i ja njemu, jer se druge vijesti slabo dobijaju. Blagodari Mileva J. Mihailovića, Kraljevo. 7014f—8

Köngl. Serb. Kavallerie-Oberstleutnant Herrn **Milivoje A. Jakovljević** in Reserve-Spital No. 1, Abteilung No. VI., Eger, Böhmen. Čudo mi, da naša pisma ne dobijaš; mi ti vrlo često pišemo. Zdravi smo; za nas, sine, ne brini ništa; već sebe čuvaj. Tvoja pisma često dobijamo, koja su nam sad jedina i najveća radost, jer se majka za tebe mnogo brine; zato produži tako pisat moj dobri sine, da majku svoju obezbrižiš. Javi, kako ti je noga? Tražene stvari za sad nemoguće poslat. Za Dragomira imamo često izvješće, ali se on lično nije nikako javio, pa se Bela mnogo brine. Ljube te Kaja, Bela i tvoja majka Draga Jakovljević, Kragujevac. 7685—8

Gospod. **Milutinu Uroševiću** i **Miodragu Miniću**, Geneve. Najtoplije vam blagodarimo na izvješću o Čedi, Dobrivoju, Lazi i Jovi. Molim vas javite im da smo svi mi kod kuće, osim oca o kome nismo još ništa saznali; zdravi smo i da o nama ne brinu. Pozdravlja vas Stana Lazarević, Aleksandrovac. 7678—8

Gdjici **Veri Bobić**, stud. medec. za Momčila, Zürich. — Kartu od 12. V. dobila sam i od tada ništa više. Jesi li dobio koje moje pismo? Javi mi ovim putem odmah o sebi svima našima i Boži tetka Darinkinom. Pošalji mi odmah novaca. Ja sam zdrava ali mnogo brinem za tebe. Mnogo te pozdravlja i vole tvoja Stana, Vojvode Milenka br. 15. 7677—8

Züricher Bureau für Aufsuchung, gosp. **Radiši Andjelkoviću** i uredn. „Humanitas". Molim lijepo izvjestite me preko ovoga lista ili lično na moju adresu o slijedećima:

1. Za Krunu i Branislava Hadžića, šefa stanice u Bujanovcu. Posljednji put viđen u Skadru. 2. Za Aleksandra Jelića iz Azanje (vojnik II. čete, II. bat., kragujevačkih rezerv. trtupa). 3. Za Živojina Miloševića iz Azanje (konjanik III. eskad., IV. aktiv. konjič. puka). 4. Za Živka Miloševića iz Azanje (komordžija provijant kolone komb. divizije). 5. Za Životu Ristića iz Vel. Orašja (III. četa, II. bat., 8. puk, II. poziv). Molim za izvještaj o njihovom zdravlju i željama. Troškove rado ću naknaditi kako budete naredili. Poštovanjem Milan Nadašković, Palanka kod Smedereva. 7571-8

Bogoljubu S. Stojanoviću, krojaču, Ženeva. Molim te Bogo budi dobar kao što si uvijek bio i izvjesti me o mom šurjaku Adamu J. Adamoviću, knjigovodja niškog kreditnog zavoda, vojnika osmog puka, I. poziva, II. četa, I. bataljun, kao i o Iliji Babiću i Voji Miloševiću iz Palanke i Aleksi Paligoriću, konjaniku I. poziva, IV. puka jesu li živi i zdravi, jer o njima ništa neznam do sada, javi da smo svi živi i zdravi, i o Ivku Mirkoviću, trgovcu, koji je viđen do Skadra, a odande se o njemu ništa nezna. Javi njemu, da su Draga i Mile zdravi i živi kod kuće u Palanki. Srdačno te pozdravlja tvoj Naum Kostandinović iz Palanke. 7572-8

Gospodji ANGELINI R. ODAVIĆA, Paris. Ima već devet mjeseci kako od Karla nemamo nikakvih vjesti. Čuli smo da je živ i više ništa. Molim g. Ristu, a uverena sam da će se mojoj molbi odazvati, da se o Karlu raspita i istim nam putem odgovori. Ako mu je moguće neka javi Karlu, da je njegova porodica bez novaca te da odmah isti pošalje. U naprijed zahvaljuje i srdačno pozdravlja Julija Bader, Lomina ulica br. 15. 7693-8

ILIJI MIHAJLOVIĆU, Nice. Molim te prijatelj Ilija izvjesti me, dali je živ i zdrav moj Milovan i Žika Dukić, kapetan I. klase VII. puk II. poziv na čemu ti u naprijed blagodarimo. Njima javi, da smo svi zdravi. Ruža Milovana Nikolića, Mila Dukićeva, iz Kragujevca, Rudnička ul. Nr. 13. 7694-8

BIRO »DJORDJEVIĆ,« Casse M. B. 6.430. — Molim Biro, da izvesti moga muža Dragišu Savića, kontrolora vojnog telegrafa Vrh. Komande, da sam zdrava u kući sa sestrom i djecom. Njegova karta od 9. aprila, veoma me je obradovala. Neka mi se neprestano javlja. Andja i Mara ostale su bez sredstava, i zato Ljuba i Djoka neka im odmah novac pošalju u krunama. Mari u Čupriju. Neka se Dragomir javi Beli, da ne brine. Mom mužu mnogo pozdrava, od njegove Ane. Kragujevac, Glavna ulica br. 149. 7670—8

VOJINOVIĆ — KALČIĆ, Kosovska Mitrovica. — Draga Marijola i zet Jovo, po gospodji koja sedi u vašoj kući g-dja Katanića, artiljer. pukovnika, ako dolazi u Beograd za petnajest dana, pošaljite zacelo novaca u krunama, mama je ozbiljno bolesna. Sve vas volimo i pozdravljamo. Nata i Rajka Bajalović, Bitoljska ulica broj 4. 7688—8

Tomi Milenkoviću — Vranje. Dragi đeda! Radujemo se, da smo čuli za tebe. da si zdrav. Mi smo dobro, za nas ne brini. Zašto nam se ne javiš preko „Beogradskih Novina". Tetka Vanka kad može neka dodje kod nas i donese nam stvari, koje su ostale. Mama vas sve pozdravlja. Tetka Vanku i njene pozdravljamo a tebi ljube ruku tvoja Melanija i Kokan Kušaković, — Kneginje Ljubice 34. 7711—8

Peri Kušakoviću, apotekaru, Geneve. Zdravi smo. Novac, 735.27 kruna, primila sam, hvala. Pisala sam ti mnogo karata; vidim, da nisi ništa dobio. Javi se češće preko „Beogradskih Novina". U interesu tvoga zdravlja ostani tamo. Mnogo ljube milog taticu i žele, da im se često javi: Melanija, Kokan, Bora i Dragi, a najviše tvoja Zorka Kušaković, Kneginje Ljubice 34. 7712-8

Aleksa Aleksić, Case Plainpalais No. 19.414, Geneve, Suisse. Dragi Aleksa! Pisala sam ti već nekoliko puta, ali vidim, da ništa ne dobijaš, pošto od tebe nikakva odgovora nema. Mi smo ovamo svi zdravi. Javi se preko ovih novina. Pošlji nam novaca, jer nam je nemoguće da ištemo od drugoga. Pozdravi sve naše. Tebe pozdravljaju i poštuju Radoslava i Ljubica sa djecom, Kraljevo, Roonstr. No. 10. 7714—8

Uredu „Humanitas". Molim Vas pitajte gospodina Trajka, sudiju, kako je Janićije Krasojević. Neka i Trajko njemu javi, da smo mi svi zdravi. — Molim Vas, čim budete dobili odgovor, javite mi. Pozdravlja Vas i unaprijed Va mblagodari Miloš Krasojević, Nenadovićeva ul. br. 33, Kragujevac. 7717-8

Uredu „Humanitas". Bratski Vas molim, obratite se gospodinu Panti Djukiću, potpukovniku, sa pitanjem, šta je sa Mališom Cvetojevčaninom, pa me ovim putem izvolite izvijestiti na adresu: Mihailu Marinkoviću, advokatu, Kragujevac. 7718—8

Gosp. **Josifu M. Jovanoviću,** Pension M-me Weber, Avenue du Mail 23, Geneve. Vaše sam pismo dobila, mnogo blagodarim. Vojinu javljam, da sam sa Draganom od Božića u Kragujevcu u istom stanu, Glavna ulica 167. Ja i Dragan smo zdravi. Novac, K 385.83, primila sam. Svi pokušaji, da se kartom javim, izgleda da su bezuspješni. Preko novina sam se dva puta javljala. Vojin neka se javi preko novina i neka me izvijesti, šta je sa mojim bratom Savom (Cacom), takodje sa Sretom, sinom generala gosp. Gjoke Mihajlovića. Vojin neka nam uredno šalje novac. Vojina i Vas pozdravljaju Dragan i Olga Voj. Radosavljevića. 7719—8

Dragoljubu Pavloviću-Bojačiću. — Naši su svi zdravo i dobro. Čuli smo za Žiku i Milivoja, da su dobro; neka izvijeste, šta je sa Savom, Pavlom i našim kadivojem. Novac neka mi Žika pošalje. Vladislava Stojanović, — Kragujevac. 7720—8

Bureau für Erkundigung und Verbindung zwischen den Serben, 5, Rue Neuve du Temple, Genf (Schweiz). — Molim biro, da dostavi mome sinu Mihailu Marinkoviću u Africi (pošto sam dobila od Vas izvještaj od 2./15. V.) slijedeće: Dragi Miko, sa radošću dobismo vijest o tebi, da si dobro. Mi smo dobro u našoj kući, za nas ništa ne brini; samo se češće javljaj. Pošalji nam ako možeš novac u krunama samo. Mnogo i mnogo pozdrava od majke i Dane. U isto vrijeme molim biro, da me izvijesti, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi Ljubomir N. Savić, pješadijski kapetan u petom puku drugog poziva drinske divizije, i javite, da smo mi svi dobro, i mene o tome izvijestite. Marija Marinković, udova, Kragujevac, (sada po novom) Jovanova ulica br. 39. 7721—8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster Zürich. Najučtivije molim da me preko „Beogr. Novina" izvijestite da li je živ moj sin Blagoje Djurdjević iz Zaklopače, redov komordžija municione kolone Dunav. Diviz. I. poz. Milutin Djurdjević, Zaklopača. 7727-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Zürick. Najučtivije molim da me izvijestite preko „Beogr. Novina" za Mihajla Radosavljevića iz Zaklopače redova 4. konjič. Dunav. Diviz. II. poziva i izvijestite ga da smo zdravi. Saveta Radosavljević, Zaklopača. 7727-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Najučtivije molim da me preko „Beogradskih Novina" izvijestite da li je živ moj sin Živko Stojković iz Zaklopače kot. Grocka, kaplar ordonans komandanta 15. pješad. puka III. poziva. Branko Stojković iz Zaklopače. 7727-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Zürich. Najučtivije molim da me izvijestite preko „Beogradskih Novina" da li je živ moj sin Marko Djurdjević iz Zaklopače redova II. telegraf. odeljenja Dunav. Diviz. I. poziva i izvijestite ga da smo zdravi. Milutin Djurdjević, Zaklopača. 7727-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermister. Zürich. Najučtivije molim da me izvijestite za moga sina Blagoja Markovića redova telegr. 4. telegraf odeljenja III. armije, je li živ. Ilinka Markovića Vinča kod Beograda. 7733-

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster Zürich. Najučtivije vas molim da me izvijestite preko „Beograd. Novina" je li živ i gdje se nalazi Blagoje Kocić, redov u konjičkom eskadronu Kraljeve Garde. Avram Koen, Kr. Milutinova 3. 7733-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informaciju. Ženeva. Molim Biro za izvještaj, da li je živ i zdrav i gdje se sada nalazi moj brat Milorad Čitaković, vojnik 3 čete, 1 bat. 14 kadrov. puka, da me izvjeste preko ovoga lista. Unaprijed blagodari, Milan Čitaković, iz Valjeva. 7736-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informaciju, Ženeva. Molim Biro da mi javi o mome mužu Mijatu Damnjanoviću, podnaredniku 2 čete, 2 bat. VII puka III poziva, da li je živ i zdrav. Ja sam sa djecom vrlo dobro. Lenka Damnjanović, Nebojšina ul. 3, Beograd. 7736-8

G. **Bori Ceniću,** cariniku, Salonik. Molim Vas da mi javite preko ovoga lista, da li je živ i zdrav moj muž Sreten Stanojlović, finans, stražar I klase. Ja sam zdravo, potrebujemi novaca, neka mi pošalje. Unaprijed Vam zahvalna Vidosava Stanojlović, Sarajevska ulica broj 46, Beograd. 7736-8

G. **Radomiru Padcek,** srp. zarob. civilu i dreeru vojne rabotilnice, Ćirila Metodija br. 64. Sofija. Ja sam sa djecom dobro, ali sam u novčanoj oskudici. Pozdravlja te tvoja Jelena Padcek, Sarajevska ul. 46, Beograd. 7736-8

G. Kosti Murganiću, Vučitrn. Javljam se da sam zdravo i dobro u Beogradu. Mnogo sve vas pozdravlja vaš sin Velimir Murganić, Beograd. 7736-8

G. Lazaru Nikoliću, Petrovac (požarevački). Šta je sa vama? Ja sam sa mojima zdravo. Molim Vas da mi pošaljete što god od plate, jer mi je novac veoma potreban. Pozdrav svima. Toska Popovićeva, Carigradska ul. br. 8, Beograd. 7736-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informacije. Ženeva. Molim biro da me izvjesti, da li je živ i zdrav moj sin Dušan .N Veličković, regrut 1896. god. XV. puka morav. div., koji mi je se posljednji put javio iz Prokuplja. Unaprijed Vam blagodari, Nikola Veličković, Makenzijeva ul. 3, Beograd. 7736-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informacije. Ženeva. Molim Biro da me izvjesti preko ovoga lista, da li je živ i zdrav moj brat Dragiša Atanacković, vojnik 2 čete, 2 bat. II prek. puka, I poziva. — Unaprijed blagodaran, Dragoljub Atanacković, ekonom Takova, Gornji Milanovac. 7737-8

G. Jovanu Vitanoviću narodnom poslaniku. Kao prijatelja moga muža ja Vas najljepše molim, da me izvjestite preko ovih novina, ako što znate o Nikoli ili se možete raspitati preko Vaših prijatelja. Takodje neznamo ništa ni za Milenka ni Svetu, za njih upitajte Vašeg sina Peru, jer su zajedno bili. Njih izvjestite da smo **još u Trsteniku,** svi smo zdravo, djeca su napredna. Blagodareći Vam unaprijed, pozdravlja Vas i poštuje, Mara Nik. Stojkovića. 7739-8

1. Društvu Srpskog Crvenog Krsta, odjeljenju za informacije, Rue Pierre Fatio 25, Ženeva;

2. Bureau für Erkundigung und Verbindung zwischen den Serben, — Neuve du Temple 5, Genf;

3. Societe „Humanitas" Section Serbe, Rue des Teraux 10, Lausanne, Suisse;

4. Bureau „Djordjević" Case M. B. 6450, Geneve. — Najučtivije molim pomenuta društva da se raspitaju za moga muža Dragutina J. Zdravkovića komandira bežične telegrafije drin. div. III armije i njegovog brata Milutina, za koje samo znam, da su preko Skadra otišli zdravi Molim lijepo, po saznanju javite mome mužu, da sam ja u Trsteniku sa djetetom Borislavom, i da smo zdravi ali u velikoj bedi i očajanju bez ikakvih srestava za život, kući ne mogu ici zbog stvari, stoga neka mi odmah novac pošalje i javi oću li ići kući. Molim pomenuta društva da ovaj oglas pošalju u Englesku na adresu: g. Burgess Ka Whiti Devonsture Ave — Sutton — Surrey, England, a sve troškove molim naplatite od moga muža. Molim za izzvještaj što prije, na moju adresu, zašta unaprijed blagodarim. Vida, Drag. Zdravkovića, Stojadinovića ulica br. 5, Trstenik. 7740-8

G. Dimtiriju M. Protiću, advokatu i rezervnom kapetanu, zarobljeniku, Plovdiv. Kao poznanika moga muža, ja Vas najljepše molim, da me izvjestite, ako znate gdje se nalazi Jovan Bogdanović, upravnik poreskog odjeljenja iz Trstenika, koji je interniran 10. januara iz Skoplja. Do danas ništa o njemu neznam i veoma sam očajna. Ako neznate o njemu onda Vas molim, da se raspitate gdje se nalazi i da li je živ. Troškove oko toga ja ću Vam nadoknaditi, samo mi javite kome da položim. Svi moji pokušaji, da odavde što doznam, uzaludni. S toga se nadam da će te mi Vi moći tu uslugu učiniti. Blagodareći Vam, i pozdravlja Vas i poštuje, Slavka Jov. Bogdanovića, Trstenik. 7741-8

Humanitas, Section Serbe, Lausanne, Rue des Terreaux 10. Švajcarska. Ivan N. Bošković, Nica. Oglas sam pročitala, novac još nisam primila, Milivoj sa Stevanom u Beču, zašto se Milan ne javi lično, brinem za njega, mi smo svi zdravi, od fabrike nema ništa. Angelina M. Bošković, Cara Uroša 17. 7742-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Vaše izvješće No. 27603 primili smo. Molim Vas dostavite Branku i Peri Vuletiću slijedeće: „Dragi naši, zdravi smo svi sem oca, koji je 22. novembra pr. god. umro. Molimo vas da se češće javljate i za nas ništa ne brinite. Dućan od Nove godine otvaramo i pazara ima koliko za trošak. Cijela naša familija živa je i zdrava. Molimo za izvješće o: Miloradu, Miki, Aci, Bori, pop Luki, Dušanu i Dragutinu, jer se do sada ne javiše. Ako je moguće izvjestite se je su li živi: dr. Dragutin i Vlada Kostić, medecinar, koji su otišli iz Skoplja sa srpskom vojskom. Pozdravljamo vas najtoplije i molimo da nam se što skorije javite preko „Beogradskih Novina". Vaši: tata, Zora, Mica sa djecom i Bogdanom. Najsrdačnije blagodarim i pozdravljam gospodu iz Züricher Bureau-a i molim ih da prednje dostave našim muževima. Milica, Petra Vuletića, Dušanova ul. 39. — Kragujevac. 7743-8

Gospodji **Milana Jakovljevića,** blagajnika okr. krajinskog, moli se, da dodje u ulicu Prote Mateje Nr. 59 za prijem novca, koji je poslat na adresu Caje Vesnić. 7743-8

Molim svakoga, ko bi ma šta znao za moga brata **Savu Jankovića,** u ladjarskoj četi, da me izvjesti kartom ili preko ovih novina. Blagodarna Jelena Janković, Kralja Milutina ul. 30. 7744-8

Molim svakoga, ko bi ma šta znao za moga brata **Milića Ivanovića,** regruta iz Stapara, sreza podgorskog, okrug valjevski, da me izvjesti kartom ili preko ovih novina. Blagodari Milija Ivanović, Stapar z. p. Kamenica, Srbija. 7745-8

Ali Mazza, Švajcarska. Molim te Ali, izvjesti me o Miki, mojoj djeci, mami i Ruži. Miki i svima javi, da za mene ne brinu. Raspitaj se što prije kako znaš za Boru Petrovića, profesora, koji je sa Mikom u pošti radio. Odgovori brzo ovim istim putem i javi gdje se svi nalaze. Mica Popović, Resavska ulica 21. 7746-8

Milici F. Vujić, stud. medicine, Zürich. Mico, pisala sam kartu, ali ne dobih odgovor. Molim te izvjesti se preko tvog Vlade gdje se nalazi Miodrag Popović, narednik X. p. I. poziva šumad. div. i Čedomir Jelenić, podnarednik II. bater., 4. divizijona drinske divizije. Nadam se, da ćeš me preko „Beogr. Novina" izvjestiti, jer su Miodrag i tvoj Vlada u istom puku. Voli te Mileva Sibinova Popovićka, Kragujevac. 7747-8

G. Petru Srejiću, cenzoru pošte. — Molim da me izvjestite o mom sinu Živku Mihajloviću, redovu XIV čete graničarske trupne žandarmerije. Zdravi smo i pozdravljamo ga, majka Anica Mihajlović, selo Zuce. 7748-8

G. **Rudolfu Fehrmannu** (odgovor na traženje br. 1128). Molim Vas, da izvijestite moga zeta Kostu Čobanovića, art. kapetana, da je Vukosava kod mene u Nakučanima; svi smo zdravi i za nas da se ne brine. — Kosta da raspita za moje sinove Miroslava Dobića, konjič. poručnika drinske divizije II. poziva, i Stevana, djaka-narednika rez. munic. kolone II. arm. — Pozdravlja ih Mirko i Milena Gavrilović. — Miroslav da raspita za Rajka i Tihomira Damjanovića iz Zoblaća, Mladena Šarčevića, zemlj. iz Matijevaca i neka javi koga ima od poznatih seljaka sa njima. Vama unaprijed blagodari na učinjenoj usluzi a njih pozdravlja: Vukosava Hristina i Janko Dobić, sveštenik iz Nakućana srez požeški. 7760—8

Gosp. Živku Lavadinoviću, artilj. p.pukovniku. Žiko molim te izvjesti nas što prije, ako znaš za Dragutina, Milutina i Nikolu Bosinog, bio je pri Vrhovnoj Komandi. Svi smo zdravi, takodje Sofija i Duško. Pozdravljaju te svi. — Tvoj stric Sava Lavadinović, Jove Ilića ul. 27. 7763-8

Velimiru A. Maletaškiću, javlja njegova žena Sofija sa majkom i djecom da su svi živi i zdravi u Beogradu, Bosanska ul. 29. Radnja ne radi, potreban nam je novac, pošljite odmah, pozdrav svima. Arsen. 7765-8

Mih. Škorić, adv. iz Šapca, sada u Geneve. Umoljava se gospodin Škorić, da sazna za Lazara Koraća iz Salaša, crnobarskog, obveznika u VI. puku, II. poz. Zahvaljuje Nikolija Korać iz Salaša crnobarskog. 7774-8

Croix Rouge Serbe, Geneve, (Suisse). Molim za izvještaj gdje se nalazi i dali je živ i zdrav, Djordje P. Maksimović, p.poručnik IX puka, II poziva dun. div. Petar Maksimović, Šabac. 7775-8

G. Čedomilju M. Todoroviću, Kri. Novac smo primili i po četvrti put. Zdravo smo i dobro. Javi da li je živ i zdrav Živan Madžarević, njegovi mnogo brinu. Vole te i pozdravljaju tvoji, Dara i Dobrila Todorović, Prijestolonasljednikova ul. 12. 7776-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Bahnhofstr. 42. Molim, da na No. 27.266 javite, da sam još početkom maja pisala. U Pirotu su svi zdravi. Itac doktorov dolazio je tri puta u Kruševac i odveo I ljubicu kući. Zora je ostala sa Vladom i Prokom u Kruševcu. Mislim da će ovih dana Zora sa mojima otići u Krsnu. Molim Dr. Perovića, da ponovo izvijesti Dr. Stanoja Milivojevića, da su mu djeca za sve vrijeme bila zdrava, da su u istom zavodu, da lijepo napreduju i da mu je Nikola veliki porastao. Poslije mnogih pokušaja tek početkom maja stiglo je do mene izvješće o djeci i ja sam odmah pisala. Moji su svi zdravi. Je li moj brat zdrav? Pozdravljam sve mnogo, mnogo. Želim da mi se javе. — Vama najljepše zahvaljujem. Gospodja Dr. Jnežića, Rekovac. 7778—8

Uredu „Humanitas" Section Serbe, Lausanne. Molimo, da nas izvjestite, da li su živi i zdravi naši sinovi: Mihailo Božić, redov 4 čete, 2 bat. XI puka II poizva, i Milenko Božić, koji je služio u gradskoj artiljeriji. Mi smo svi zdravi, ali smo u velikoj brizi za njima, jer do sada ništa o njima nismo čuli. Vječito blagodarni roditelji Mata i Radomir Božić iz G. Trešnjevice (srez jasenički, okr. kragujevački). 7779-8

G. **Vladi Genčiću,** trg. iz Zaječara, Geneve. Nadajući se, da ćete mi moći ovu uslugu učiniti, ja Vas najljepše molim da dostavite Andri Iliću, da me on izvjesti, ako što zna za Nikolu. Ako ne zna, neka se raspita. Pošto o njemu ništa do danas ne znam, u velikoj sam brizi. Nadam se da će me on moći izvjestiti kao njegov najbolji drug. Ja se nalazim sa djecom i ostalima zdravo u Trsteniku. Blagodareći Vam unaprijed, pozdravljam Vas i Andru, Mara Nikole Stojkovića. 7779-8

Gdji. **Zorki Milenkovički,** Marselj. Molim vas gospodjo, odmah me tačno izvjestite, dali je zaista poginuo Dušan M. Stojković, akt. kapetan XIX. p. puka, I. poz. šum. div. Odgovori te mi preko „Beogr. Novina". Unaprijed vam blagodari Budimka J. Mitrovićeva, Kumanovska broj 22. Belgrad. 7780-8

Birou Djordjevića, Gasse M. B. 6450. Ženeva. Najučtivije molim za izvještaj o mome mužu Životi Lazareviću, pisaru XI. pukovske komande i sestriću Dragoslavu Lazareviću, djaku vojnotehničkog zavoda, koji je zajedno sa Životom otišao i za Radojka Radoševića, pješ. poručnika VIII. puka, dunav. diviz., i za Živojina Veljovića, regruta iz Malih Pčelica. Javite mi preko „Beogr. Novina" dali su živi i zdravi, a njih izvjestite da su njihove familije žive i zdrave i nalaze se u Kragujevcu. Zašta ću vam biti vječito blagodarna. Zorka Lazarevićka, Palilule br. 27. Kragujevac. 7781-8

G. **Svetislavu Radovanoviću,** kapetanu, Nica, Adelaide Nr. 9, France ili Redaction „Courrier", Ženeva (Suisse). Molim vas kume, izvjestite me preko „Beogr. Novina" dali je živ i zdrav Velisav M. Tomašević, stud. tehnike, djak narednik. Pošto su njegovi roditelji u velikoj brizi za njim. Blagodari i pozdravlja vas vaša kumica Stevka Mitrovićeva, Kumanovska br. 22. Beograd. 7782-8

G. Svetislavu Radovanoviću, kapetanu, Nica, Adelaide Nr. 9. France ili Redaction „Courrier", Ženeva (Suisse). Molim vas kume, izvjestite me preko „Beograd. Novina" dali su živi i zdravi moji sinovi: Savatije Mitrović, medicinar, Milan, gim. i djever Vićentije Milenković, major I. pješ. puka, I. poz. Sa djecom sam zdrava, ali smo u velikoj oskudici, zato novac odmah da nam pošalju. Blagodare i pozdravljaju vas svi, vaša kuma Anka Mitrovićka, Kumanovska br. 22, Beograd. 7783-8

G. **Lazaru Milosavljeviću,** Požarevac. Steva se često javlja, zdrav je i nalazi se kao confiniran u Raabs a./d. Thaya. Pozdrav vami i mojima. Periša Stefanović, Takovska 35. 7785-8

G. **Milošu Jelisavčiću,** Ženeva, Schweiz. Molim vas ako šta znate o mome mužu Djordju Veljkoviću, pružnom radeniku, da mi javite gdje se nalazi. Blagodari vam Danka Veljković iz Čićevca. 7786-8

Molim svakoga ko bi ma šta znao o **Milivoju Županjevcu,** kaplaru telegrafskog odjeljenja, timočke div., II. poziva i Milutinu Županjevcu, konjičkom kapetanu I. kl. II. eskadr. šumad. div., da me izvjesti na adresu Vasa Županjevac, penzioner, Niš. 7786-8

G. **Milošu Jelisavčiću,** Ženeva, Schweiz. Molim vas javite mi, dali znate gdje se nalaze moji sinovi Milan Macić, pružni radenik i Milisav Macić, željeznički kočničar, oboje iz Čičevca. Unaprijed blagodari Vladimir Macić iz Čićevca. 7786-8

G. **Milošu Jelisavčiću,** Ženeva, Schweiz. Molim vas javite mi gdje se nalazi moj muž Vukadin Stojanović, radenik na pruzi, koji je sa vami otišao. Blagodari vam Kosa Stojanović iz sela Lučine, pošta Stalać. 7786-8

G. **Milošu Jelisavčiću,** Ženeva, Schweiz. Dobila sam tvoju kartu od 7. V. Ja sam sa djecom i ocem zdrava u Čićevcu. Ako možeš pošlji mi nešto novaca u krunama, preko Stalaća na moju adresu. Raspitaj za g. Glumca i Žiku Popovića i javi šta saznaš. Javljaj se češće. Ljube te tvoji, Daroslava, Voja i Kaja. 7786-8

Gospodi: **Radiši Andjelkovića, Velji Aćimovića i Milana Popovića** iz Kneževca u Ženevi. Molim da jave mome sinu (njegova adresa Dragoljub Avramović — College d' Orange, departi de Vaucluse — France), da izvijesti Boži i moju braću, ako zna gdje su, da smo novac, koji su poslali, primili. Svi smo u Beogradu zdravi i sretni, kada smo doznali, da su i oni živi, jer smo za njih mnogo brinuli. Sa Djokicom stanujem u manjoj kući, obe su u cijelosti. Neka mi ako je moguće i u buduće novac šalje u krunama, jer kiriju ne primam, a i platu od nove godine. Sve naše mnogo neka pozdravi a i njega i Dragog svi pozdravljamo. Neka jave Vami, a Vi meni preko ovih „Novina", šta uče i jesu li tamo svi naši zdravo i gdje su? Ako znate i Vi, javite Boži, a ja ću Vama biti mnogo zahvalna. Zorka Avramovićka, Kopaonička br. 9. 7788—8

Milutinu Uroševiću, Ženeva. Molim vas najučtivije ako možete, da me izvjestite o mom zetu Mladomiru Stefanoviću, rezerv. artilj. oficiru drin. div., II. poziva. Na izvješću vam unaprijed blagodarim. Boško Caka, kafedžija, Kruševac. 7789-8

G. **Jov. Premoviću,** Ženeva. Molim za izvještaj o mom bratu Branku Zečeviću. On se samo jedanput do sad javio svojoj tazbini (Purci) u Kragujevcu. Unaprijed zahvalna Olga Zečević. Vel. Plana. 7790-8

G. **Božidaru Aleksiću,** hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo raspitajte tamo Radenka Veselinovića, da li što god znade za Simu Kosnića, policijskog pisara odnosno nared. pri štabu 3. prekob. puka, I. poziva drin. div. i znali šta za njegovu braću Krstu i Kostu. Unaprijed vam blagodari i ostaje zahvalna Sida J. Kosnić, Opštinska br. 41. Valjevo. 7791-8

G. **Risti Puriću,** stud. medicine, Ženeva. Molim te Risto, javi mome Miši, da sam ja sa Draganom i malom Radmilom zdrava i živa. Svi su naši zdravi i živi. Neka preko tebe jave, jeli on zdrav i šta je sa Jakovom i sa zetom Dušanom Šušnjevićem, deleg. drin. diviz., I. poziva. Dušanovi su svi zdravo. Unaprijed ti mnogo blagodari i pozdravlja tvoja sestra Žika Petrovića, Knez Mihajlova br. 47. Valjevo. 7791-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informaciju, Ženeva. Molim biro, da me izvjesti, da li je živ i zdrav i gdje se sada nalazi moj brat Dragutin Popović, rezerv. narednik, 1. čete, II. bat., 19. puka šumad. diviz. II. poziva. Njegovi su svi živi i zdravi. Unaprijed blagodari Živojin Popović, Dragačevska br. 34. Beograd. 7793-8

G. **Sretenu Božinoviću,** hotel Terminus, Ženeva. Molim te Sreto neosporno raspitaj za moga brata Dragutina Popovića, rezerv. narednika, 1. čete, 2. batalj., 19. puka kadrov. šumad. diviz. Izvjesti me gdje se Dragutin nalazi i jeli zdravo. Svi smo zdravi tako i njegovi. Često obilazim tvoju kuću i radnju. Ovamo je sve dobro. Svi su zdravo, a naročito tvoj Rajko. Za ovamo ne brini. Svi te pozdravljamo, tvoj Živojin Popović, Dragačevska br. 34. Beograd. 7793-8

Dragiću Soldatoviću, Ženeva. Molimo vas najučtivije, da se izvjestite preko gospodina Riste Kovačevića, da li su živi i gdje se nalaze naši muževi Melentije Mihajlović, kafedžija, a obveznik VI. puka, II. poziva telefonskog odjeljenja; Lazar Rosić, bolničar drinske div., VI. puka, II. poziva, 4. četa, 4. bat.; Krsta Stanojević, komesar, I. četa, III. bat., VI. puka, III. poziva drinske div.; naš brat Milorad Miša Filipović, kuvar drinske div., VI. puka, II. poziv i Ilija Filipović, obveznik III. gradske baterije skopljanskog odreda. Unaprijed vam mnogo zahvaljuju na vašoj dobroti: Mileva Mihajlović, Julijana Rosić, Natalija Stanojević, Šabac, Pop Lukina ulica broj 43. Možete nas izvjestiti kartom preko gospodje vaše sestre Anke Paranos. 7794-8

Gospodinu **Moritzu A. Tajtacak,** Zürich. Obraćam se na vas u čvrstoj nadi, da ćete mi vi ovu veliku ljubav učiniti. Molim vas javite mome mužu Aci M. Vučkoviću, pješ. majoru, da sam primila 280 K, da sam u brizi za njim kao i za bratom Branislavom Floričćem, koji se još nikako nije javio. Molim vas raspitajte za oboje i izvjestite me. Ja sam sa djecom zdrava kod moje snaje Ljubice R. Dunjića, adv., Kruševac. Pozdravite Acu ako je u mogućnosti molim ga da mi opet pošalje novaca. Unaprijed vam blagodarim i molim da me preko „Beogr. Novina" izvjestite kao i za učinjeni trošak, koji ću sa blagodarnošću dati vašoj gospodji. S poštovanjem Katarina A. Vučković. 7795-8

G. **Desanki Arandjelović** Pension „Beay-site" Place du Cirlme 3. Zeneva. Mnogo vam hvala što ste me izvjestili da je moj sin Milovan Gavrilović dobro. Molim vas javite mu da sam ja, Pola sa četvoro djece, Leposava sa troje djece, Julka i Dragomir svi zdravi u Belanovici, neku ne brine za nas, novaca imamo, Pola mnogo brine za mamu i brata, a ja za Zorku. Upitajte Milovana pa mi preko oviz novina javite gdje se nalaze i jesu li živa sledeća lica: brat mu Dragomir, Radovan, Lomir i sin mu Arsenije, Vladimir Mirić, Miloš V. Duknić i Budimir Blagojević svi iz Belanovice. Poštuje vas Dafina Gavrilović iz Belanovice. 7539-8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Zeneva. — Molim za obavještenje i izvještaj o mom sinu Radomiru Jovanoviću, regrutu I. čete, 2. bataljuna, I. šumadijskog puka, kruševačke trupe, za koga ne znam ništa od mjeseca oktobra 1915. god. Tako isto molim svakog, ko bi ma šta o njemu znao, da me izvjesti preko «Beogradskih Novina» ili kartom na adresu: Radivoje Jovanović, Rakinac. (pošta Palanka smederevska). 7663—8

G. Milovanu Joviću, činovniku ekonomnog odjeljenja ministarstva vojnog. Izvještavam Vas, da je Vaša žena zdrava sa djecom, ostala kod Vaše sestre u selu. Molim Vas izvjestite me za Dragoslava. Stana, Dragoslava Petrovića višeg intendanta, šefa obmundirovnog odjeljenja, Kraljice Natalije ul. 98. Beograd. 7690-8

G. Budimović, Kruševac.

G. **Milutinu Uroševiću**, trg. Ženeva. Molim Vas izvjestite me, šta znate za moga sina Životu Spasića, redova III čete, I bat. 12 puka kadrovskog, iz sela Parunovca. Mi smo svi zdravi, po mogućstvu neka nam se javi preko istog lista. Radisav Spasić, težak iz sela Parunovca. B. 277

G. **Mirku Damjanović**, Ženeva, Suisse. Javi Dušanu Lazareviću, da mu je majka dobila kartu njegovu i da se je mnogo obradovala, svi su zdravi i pozdravljaju ga. Blagodarna Sanda Lazarević, Kruševac, Bivolje. Br. 314

Gosp. **Milutinu Uroševiću**, trg. Ženeva. Molim vas izvjestite me ovim putem gdje su i da li su živi i zdravi moj muž Stojan Petrović, trg. iz Kruševca i njegov sinovac Alexandar, moj brat Ljubisav Pavlović iz Bivolja i moj djever Borisav Milojević, rabadžija iz Kruševca. Nijedan se od njih nije javio. Spoštovanjem Borka St. Petrović, koja je s djecom zdrava i u radnji je, koju i dalje radi. Br. 315

Jordanu P. Iliću, Bern. Izvjesti moga zeta Dušana Stojadinovića, kapetana I. kl. 19. puka, I. poziva, da su mu žena i djeca zdravi i da za njih ne brine. On je 3. februara dobio sina Veroljuba. Takodje i Elza mu je kod kuće. Tebe izvještavam, da mi za sada još nije bilo moguće poslati novac odavde, ali sam im pisao, da oni po mogućstvu dodju ovdje i novac uzmu. Piši češće. Pozdravi braću i g. Kostića. Pozdravlja te srdačno Josić. Br. 316

G. **Abrahamu Lewy**, Boulevard George Favon 18. Ženeva. Za g. Živka Barlovca. Osim pisma od 2. aprila ni jedno nismo dobile. Novac još nije stigo. Mismo dobro i ovde ostajemo još nekoliko mjeseci, ne brini. Pozdrav Maga Savka. Br. 317

Gospodinu **Nikoli Petroviću**, Ženeva. Molim vas izvjestite opet moga muža Vladimira Pekovića, konjičkog pukovnika, da sam i drugu pošiljku od K 650.— primila preko Wiener Bank-Vereina. Javite da za nas ne brine. Mi smo zdrave. Mnogo ga pozdravite. Vama blagodari Mica Vlad. Peković. Br. 318

Gospodji **Vidosavi Milovana Matića**, Valjevo. Vido, za kuću i stvari ne brini, kao da si ti ovamo. Pozdrav svima od sviju. Lepa i Divna Mitrović, Vrnjce. Br. 319

Gospodinu **Stevi Aćimoviću**, advokatu, Ženeva. Hvala na izvještaju o mojim sinovima i zetu. Molim vas javite im, da se sa mojima nalazim još u Vrnjačkoj banji, i da mi se preko vas javljaju. Pozdravlja vas Svetolik J. Popović, načelnik ministarstva gradjevina u penziji. Br. 320

Henrich Liler, direktor, Ženeva. Molim da se izvjestite, šta je sa Nikolom Zavišićem, suplentom 4. gimnazije, rezerv. kapetanom u 7. puku, I. poziva. Unaprijed blagodari njegova tetka Otilija Zarišić, Trstenik. Br. 321

Milorad Mišić, trg. iz Kruševca javlja svojoj djeci, koja su se javila u 15. broju od 4.—17. juna lista „Kurira", da su kod kuće svi živi i zdravi i dobro su. Br. 322

Dragiši Panteliću, policijskom pisaru iz Požarevca i svaki poznanik neka o njemu izvjesti majku Danicu Pantelić iz Kruševca. Br. 323

Za **Nikolu Obradovića**, sedlara III. puka, IV. eskadrona moravske konjičke div. Svakoga molim, da me izvjeste o Nikoli ili da se sam javi. Mi smo zdravi u Kruševcu. Tasa Obradović. Br. 324

G. **Budimiru B. Jeličiću**, Rue Berne, Nr. 1, II. St. Ženeva. Molim vas izvjestite Milana, da smo mi svi živi i zdravi, neka se on raspita za moga brata Vladu, on je u vardarskoj diviziji. Dara Milana Simonovića, advokata iz Kruševca. Br. 325

Društvu Humanitas, Section Serbe. Molim raspitajte se gdje se nalazi moj muž **Aca A. Gruić**, policijski pisar Prćilovića, zdrava sam sa Gjokicom i sekicom kod Ksenije, neka pošalje novac. Odgovor preko ovog lista. Zahvalna Lela Gruić. Br. 326

Društvu Humanitas, Section Serbe. Molim raspitajte se za **Todora Ristića**, art. kapetana brdskog puka, dali je živ. Sa djetetom sam zdrava u Aleksincu kod roditelja. Smilja Ristić. Br. 327

G. **Miti Radovanoviću**, Ženeva. Molim Vas izvijestite me za moga muža Milisava Stojanovića pešad. majora X. puka I. poziva. Šumad. Divizije, i on da mi javi za Voju i ostale. Biću vam blagodarna. Kosara M. Stojanović rodjena Blagojević — Čačak Andraši str. 17. R. 77-8

Za g. **D-r Dragomira A. Milivojevića**,, san. kapetana iz Valjeva, interesira se jedna porodica iz mjesta u kome je g. Milivojević studirao univerzitet i pita da li je živ i zdrav. Moli se, ko o njemu zna, da preko dolepotpisatog da izvješća. Mirko Al. Gavrilović, šef osigurav. Društva „Srbija" stan: Rasinska ul. br. 16. 7757-8

Milanu K. Krstiću, gimnazistu iz Valjeva, pension „Regina" Ženeva. Tvoj oglas nas je jako obradovao. Ako ti je moguće, javi opširniji sve o tebi i dali ti štogod treba. Mi smo svi zdravo i mnogo te pozdravljamo. Dimitrije K. Krstić Valjevo. 7769-8

Gospodinu **Milanu Matiću**, trgovcu, Geneve. M-me Barbier. Boveili 18. Georges Favon. Molim Vas da se izvijestite o Djordju Cvetkoviću, profesoru valjevske gimnazije rez. kapetanu I. kl. Bio je komandant IV. bataljona 3. puka pirotskog III. poziva Moravske Divizije. Neka me izvjesti o mojoj i njegovoj braći. Molim Vas javite mu da sam sa djetetom zdravo. Moli za odgovor poštujući Vas Marija Cvetković nastavnica, Valjevo. 7771-8

Biro Djordjević, gasse M. B. 64-50. Geneve. Najučtivije vas molim da me izvjestite za moga muža Radisava Miletića, pješad. kapetana I klase, i sina Vladimira Miletića djaka. Prvi je otišao sa regrutima a drugi sa blagajnom X. puk. okr. komande. Unaprijed blagodarna, Leposava Miletička Makenzen str. No. 7. Čačak. R. 73-8

G-dja **Heleni Savić**, Lausanne. Preko vas poslatih 526 krona dobila sam i blagodarim. Pisala sam vam nekoliko puta, ali izgleda da moje karte ne dobijate; zato vas molim da me preko „Beogr. Novina" izvjestite o mome mužu, jer sam u velikoj brizi. U isto vrijeme javite mu da sam od Pester Commercial Bank dobila novaca u dve partije. I-va 494·30 kr. i II. 670 kr. Mi smo dobro. Nikola raste. Gledaću da mu pošaljem sliku. Neka me izvjesti ako zna za Radu Micinog. Mnogo pozdrava mome mužu, a vas poštuje Ljubica D. Blagojević, Kruševac. Sode Fabrik Minić. Ettappen. St. No 8. 7773-8

Kosta Dimitrijović, Ženeva. Dobili smo tvoju kartu (s molbom na ovdaš. etappen-Post). Presrećni smo zbog izvještaja. Izvjesti naše da smo svi zdravo, Milovana još, da je Svetica veliko i napredno dijete — grli taticu. Novac neka da Dušku Jakševcu — Kri, mene neka izvjesti o sumi, ja ću toliko dobiti od poočima Luke. Otac Veljko umro u decembru. Jeftović neka odmah izvjesti dreko tebe o Živanu i Živki i Iliji Vasikiću. Jeftovička primila 143 kr. za sada neka ne šalje. Jelka u kući svojoj brižna zbog Živana. Mita neka te izvjesti o kum Toši, Raši i major Jovi. Ljubiša g. Jovin zdrav, u Aschach-u, ostali brižni i bez novaca. Izvještavaj preko „Beogr. Novina" Pisali smo ti mnogo puta, od tebe ništa ne dobismo. Laka nam piše. Tebi hvala. Grlimo te svi, tvoja sestra Persida Risić, Kragujevac. 7723-8

Uredu **„Humanitas"** Section Serbe, Rue des Terreaux 10. Lausanne. Suisse. Molim ured da se raspita za moga sina Svetislava Djorića, regruta iz 1895. god. XI. puka, je li živ, pa me izvoli izvijestiti. Unaprijed blagodari Kristina Djorić, iz sela Resnika, sreza i okruga kragujevačkog. K 42-8

G. **Josifu Jovanoviću**, trg. Penzion M-me Veber, Avenue du Mail 23. Ženeva. Najpokornije vas molim, raspitajte se za moga muža Aleksu Milićevića, sarača u zanatlij. četi šumad. diviz. II. poz., pa me ovim putem izvijestite. Ja sam sa djecom u svojoj kući zdrava. Blagodari i pozdravlja Lenka Milićević, Glavna ulica. Kragujevac. K 43-8

Marku Grgiću, sekretaru Osig. Društva „Srbija", Ženeva. Hvala na sjećanju i pozdravu. Molimo da isporučite blagodarnost i pozdrav g.g. upravniku, Savčiću, Radojloviću i ostaloj gospodi iz Uprave. Izvjestite nas za naše činovnike: Nedića, Smekala i druge, jesu li živi i zdravi. Mirko Al. Gavrilović, Paraskeva Vučković. 7759-8

Molim svakog ko bi što znao za moga muža **Milutina Marisavljevića**, vojnika 2. čete 2. batalj. 8. puka III. poziva da me izvjesti kartom ili preko ovih novina. Unaprijed blagodari Evgenija Marisavljević, Vrbovac — Smederevo. 7762-8

Société „Humanitas" Section Serbe, Lausanne, Suisse. Molim lijepo izvolite raspitati i izvijestiti me, da li je živ i gdje se nalazi Radoje Aksentijević, vojnik, konjovodac s municijom I. poziva 7. pješ. puka. Stevan Radosavljević, Cetinjska ul. 1. Beograd, Srbija. 7728-8

Dragoljubu P. Radojloviću, Ženeva i **Nikoli Hristodulu** advokatu, Veessen. Molim vas oboje, da se raspitate i mene što prije izvjestite o sudbini moga sina Sotira isljednog sudije 11. kadrovskog puka, i moje braće Mite, Koste i Djoke. Učinjeni trošak naknadiću. Nikola Cohadžić Niš. St. 357

Vladi Iliću. Izvjestite Kostu i Peru Protića, da smo svi zdravi u Nišu, Vuka ide u školu. Kosta neka javi za Dragog, Dušana i Stevu Cane Baltezarovića i neka se često javlja. Saveta K. Protić. St 359

Aleksi Grebenareviću, Ženeva. U novinama sam pročitala da ste sa Jordanom zajedno. Molim vas kažite mu da mi novac pošalje, jer za 9 mjeseci ne dobih od njega nikakve pomoći, a on zna kakvu me je ostavio. Namirnice su skupe ovdje. Djeca ljube ruku svome stricu. Pozdrav, vaša snaja Kaliopa. St 360

Nikoli Nitiću, narodnom poslaniku. Molim vas javite mi znate li za mog brata Živojina Nikolića i Dragutina Stojanovića iz Niša, koji su sa poslednjim regrutima otišli, pa me izvjestite ovim putem ili na moju adresu. Kostadin Nikolić iz Medoševca, Niš. St 354

A. Aničić, étudiant Rue St. Polline Francei Maisson Marseille. France. Tvoju kartu od 29. decembra prošle godine dobismo, mnogo smo se obradovali kad su zdravi. Molim te sine javi nam preko ovog lista ako što znaš o zetu Radomiru, Milici, Draganu, Anki, Vladimiru. Ujedno molim prijatelje i poznanike, ako što znaju za moga zeta Radomira Petronića, pješ. majora 14. puka I. poziva, komandanta III. bataljona i njegovoj ženi Milici, sinu i majci, da me izvjestite preko ovih novina. Unaprijed blagodari Dimitrije Aničić, Knjaževac. St 350

Atanasije Žarković, nar. poslanik. Nica. Ljepo vas molim da me izvjestite, da li znate štogdo za mog rodjaka **Drag. Ristića**, pomoćnika u mojoj radnji. Vaši kod kuće zdravi su svi kao i Milije Markovića. Iskreno te pozdravlja tvoj Velimir Gjošić, Dragovac. St 344

Aci Diniću, hotel „Terminus", Ženeva. Očajna sa djecom za svojim raniteljem, ceneći vašu dobrotu obraćam se ovom molbom da razaberete za moga muža Dragomira Mitrovića, učitelja, koji je kao cenzor pošte timočke divizije stanice Kraljevo—Selske otišao sa vojskom, o kome do danas ništa ne znam. Ja sa djecom zdrava sam. Očekujem odgovor ovim putem. Unaprijed vam ostajem večito zahvalna Persida Mitrović, Niš, Rajićeva 2. St 348

Molim prijatelje i poznanike moga brata **Djordja Kukića**, učitelja iz Pirota i ostale Piroćance, koji se ne javljaju svojim ukućanima. Todor Pešić, učitelj. Cira Rančić sa porodicom. Jovan Popović, sveštenik i Mihajlo Vidanović, ekonom. Svi imenovani neka se jave svojim ukućanima. Umoljavaju ih njihove žene. St 339

Micku Djordjeviću-Prometarcu i Aleksi Grebenareviću. Ženeva Molim vas da nas izvjestite ako znate gdje se nalazi moj pašenog **Atanasije Stojiljković**, saobraćajni činovnik srpske državne železnice iz Niša, moji i njegovi sestrići: Dragi Ristić, pomoćnik iz moje radnje i Jordan Janković, djak niške gimnazije; ako ne znate, budite tako dobri, raspitajte se i nas izvjestite preko ovog lista, zasta vam unaprijed blagodarim Pozdravlja vas Velimir Djošić—Dragovski, trgovac iz Niša. St 341.

Vidsku Koprivici, poručniku, rezervni spital No 1. Eger, Böhmen. Vaše karte primamo i odgovaramo, mi se nalazimo kod svojih kuća zdravo. Tetka Katicu, Emiju Neju pozdravljamo i neka se jave gdje se nalaze. Tom prilikom ako ko zna gdje se nalazi Mladen Bugarski, stolar iz Beograda i Dragiša Panić, blagajnik morav. artilj. puka. Ljubica i Julka iz Niša. St 358

Gradimiru Djuroviću, Pariz. Hvala na izvještaju, novac nisam još primila. Mi smo svi zdravi. Svetomirova Dara bila je sa djecom duže vreme kod nas, sada se nalazi u Nišu, treba joj novaca, izvjesti Svetomira. Imanje je ljepo, ali samo pola uradjeno. David je sve napustio, Milan je u Gramadi. Vučko dolazi često ovamo. Svi prijatelji vas pozdravljaju. Gdje je Mama, Radoje, Cika i Mirko sa porodicom? Gospodja Pola je ovdje sa djecom, moli za izvještaj o dr. Mazniću, Miki Mazniću i njenom bratu Grnčareviću. Pišite preko Haldingera. Pozdravlja i ljubi tebe i Batu Milka i djeca. St. 361

„Humanitas" Section Serbe. Molim izvjestite me za moga muža Jocu K. Stankovića, blagajnika municione kolone I. poziva morav. div. i sinove Koju i Nikolu gimnaziste kao i za g. Pantu Radenkovića, art. kapetana Jocinog komandanta. Zahvalne Rosa Stankovićka i Gina Radenkovićka, Niš. St 343

Milutinu Popiću Ženeva. Rue Goetz Monin No 12. Molim vas izvjestite Spiru Tabakovića da smo svi zdravi i da se Dragica i njegov sin Čedomir nalaze u Nišu u mojoj kući. Pozdravlja vas Nikola Kostić — Tabaković. St 845

Molim prijatelje i poznanike da me izvjestite preko ovih novina ko ma šta zna za moga brata **Čedomira Stojanovića**, ljekara, komandiru I. morav. poljske bolnice, kombinovane divizije VI. prekobroj. puka, i za moga muža Jovu Jovića. Unaprijed blagodari Ljubica Jovićka, Knjaževac. St 351

Vladi i Sotiru Iliću. Molim izvjestite naše da sam sa kćerima i unučadima dobro u Nišu od januara, Sindjelićev trg 15. Ujedno vas molim izvjestite nas o njima, jer do danas nikakvog izvještaja nemamo. Unaprijed blagodari i pozdravlja J. Dr. Branovački. St 356

Živka Sveta Savića, majora 20. puka I. poziva timočke divizije, moli svakog onog koji bude znao ma šta o njenom mužu da je izvjesti na adresu ulica Hajduk Veljka blizu kasarne. U isto vrijeme javlja da je ćerka Nadežda umrla od zapaljenja mozga. St. 352

Biro-u Djordjevića u Zenevi, Gase m. b. 6450. Molim vas najljubaznije, raspitajte za mog jedinog sina Živojina Cvetkovića, maturanta iz Niša, koji je vidjen oko 10. novembra prošle godine u Prizrenu a otišao je dalje, odatle već sedam meseci ništa nisam o njemu čula, u užasnom sam očajanju, molim vas ne žalite truda, svuda raspitajte, trošak naknadiću, javite preko ovih novina. Kruna Cvetković, babica. Vinkler strase, Niš. St. 353

G. **Božidaru Matoviću**, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas izvjestite nas, da li su živi i zdravi i gdje se nalaze Sima, Dragutin i Siniša Trpković blagajnik železnički. Sinišu izvjestite da je njegova porodica zdrava u Nišu, i da joj što pre pošalje novac. A Simu izvjestite da sam ja kod vaše porodice i da mi pošalje novac. Blagodare vam Leposava Trpković, Milica Stanković. Za izvještaj adresa: Sava Matović, Princ Adalbert 20. Niš. St 340

Herrn Dr Armaganin für Milutin, Rue Goetz Monin No 12 Genéve. Schweiz. **Viktoru i Pavlu Moravac.** Radujemo se da ste živi i zdravi. Zdravi smo. Klemens bio ovdje četrnajest dana, zdrav je i odredjen na službu u Lompalanki. U Nišu smo. Pozdravlja i ljubi vas Klara Germica. St 342

Sretenu Bolžnoviću, Zeneva. Hotel „Terminus". Molim vas upitajte g. Rigu marvenog lekara za Tomu Dimitrijevića art. majora komand. munic. trupa kombinovane divizije. Riga je kod njega. Oni su zajedno otišli. Toma neka javi za šurake. Zdravi smo. Unaprijed vam blagodari Jola Tome Dimitrijevića Cara Lazara 5. Niš. Odgovorite ovim putem. St 346

Vladi i Sotiru Iliću, Ženeva. Izvjestite moga muža da sam zdrava zajedno s majkom i djecom u Nišu. Izvjestite me o njegovom zdravlju. Nek me Cvetko izvjesti o mojoj braći: Milutinu i Boži Kapetanoviću, i za Acu Milojkovića i Mitu Stojanovića. S pozdravom Mila C. Colakovića. St 347

Nikoli Trpeziću, Zašto mi ništa ne javljaš, treba li da dodjem ili ne. Julija. St 355

Adam Djerman, Rue Thalberg No 2. Geneve. Izvjestite Jovu da smo ja i Radmila zdrave kod gospodje Prof. Jotića. Novac na izmaku. Dušan neka javi gdje je Mija Matić, Stojan Jugović i Prof. Arandjel Jotić, Niš. Pozdrav Anka Jov. Kostića. St. 349

Uredu **„Humanitas"** Section Serbe, Rue des Terreaux 10. Lausanne, Suisse. Molim ured da se raspita za moga muža Živana Djorića i devera Milosava Djorića, obveznike 4. čete 3. bataljona 11. puka III. poziva, jesu li živi i zdravi, pa me ovim putem izvjestite. Unaprijed blagodari Darinka Djorića iz Resnika sreza i okruga kragujevačkog. K 41-8

G-dji **Zorki Dobrosava Milonkovića**. Mnogo ste me zadužili izvještajem o mome mužu. Molim vas budite tako dobri i češće me izvještavajte o njemu kao i o mojoj braći, jer o njima ništa do sada nisam čula, a i njih izvjestite da smo zdravo. Ako je moguće recite Jerotiju da nam se oni lično jave. Mnogo vam zahvaljuje i srdačno pozdravlja vas i sve vaše Tinka J. Novitovića, Čačak. R 78-8

G. **Adamu Gjermanu**, Geneva, Rue Pierre Fatio 26. — Desanka supruga Vlade K. Zdravkovića „Lole" činovnika Opšte Privredne Banke, moli vas da izvjestite njenog muža Vladu, da se ona nalazi kod roditelja u Ilanči zajedno sa Jelkom i da su svi zdravi i dobro. Prema tome, pisma za nju neka upućuje tamo a ne u Kragujevac. Jednovremeno pozdravlja ga Mirko Al. Gavrilović, revident opštine Beogradske. 7758-8

Djordja Zlatkovića inžinjera, Geneve (Suisse) — sve drugove i poznanike Djordja Cvetkovića profesora valjevske gimnazije, rez. kapetana I. kl. komandanta 4. bat. 3. puka pirotskog III. poziva morav. divizije, moli da je izvjeste o njemu i da ga izvjeste da je sa djetetom zdravo, Marija Cvetković nastavnica, Valjevo. Neka me izvjeste o mojoj i njegovoj braći. Marija Cvetković, nastavnica iz Valjeva, 7770-8

Milan Marjanović, Ženeva. Hvala ti na izvještajima o svima našima, očekujemo o Bata Borku i Peri. Tvoji u selu dobro, za drugo selo raspitaću, naši svi dobro. Javiću deda Stojanu za njegove, a svako ko može neka se javi preko Sofije ili kao zet Darinki, ona je dobro i pozdravlja ih da istraju. Zelela bih da me još o Simi izvještavaš uzgred preko Zike, jer novine do nas ne dopiru. Ako se bude moglo, uskoro ću i ja tamo. Pozdrav od Ljube Roksandić, Jevremova ul. 52. 7767-8

Malhioru Artiku, apothekaru, Korfu. Doznavši da drugim putem ne možeš da čuješ ništa o nama, javljam ti da sam sa djecom zdrava, kod kuće, dobijamo sva tvoja pisma na koja odgovaramo. Novac koji si poslao preko „Pester Ungarische Bank", 300 kruna primila sam, takodje i preko Crvenog Krsta koje nam je isplatila g-dja Priklmajer. G-dja Priklmajer nam je dala samo za 1 mjesec 300 dinara i više nam ne može davati, zato nam ti pošlji u vjek preko „Ungarische Bank". Primi mnogo pozdrava Etelka sa djecom. 7772-8

Traži se **Aleksije Marjanović** iz Ušća, srez studenički, okr čačanski, obveznik 2. čete, 3. bataljona, 11. puka, bojna komora, koji je zajedno sa vojskom otišao i do danas neznam ništa za njega. Molim prijatelje i poznanike ako bi ko šta znao o njemu da me izvjesti kartom ili preko ovoda lista, a njega izvjestiti da smo svi kod kuće zdravo. S poštovanjem Miljana žena Aleksija Marjanovića iz Ušća. R 76-8

SEKULI KNEŽEVIĆU, inžinjeru iz Užica. Jako me je obradovola karta iz koje vidim da si zdravo i dobro. Bila sam u velikoj brizi, dok nisam saznala o tebi. Molim te javljaj se što češće, možeš. Za nas ništa ne brini, mi smo svi zdravi. Pozdravlja te Stana O. Knežević, Užice. 7751-8

G. ACI A. MILANOVIĆU, Ženeva. Poslatih trista kruna primila, velika hvala. Svi smo zdravi, odavno nismo dobili od vas pismo, javite nam se u Smederevu, šta vi radite i ostali naši. Svi vas pozdravljamo i ljubimo. Nasta Milanović, Jefremova 5. 7753-8

Gospodinu MIKI RADIVOJEVIĆU, Bern, Švajcarska. Najučtivije vas molim da me izvjestite, ako možete znati, dali su živi i zdravi, moj brat Milutin Jovanović, komordjija II. poljske bolnice II. poziva drinske divizije, i moj sin Božidar djak VII. raz. gim. valjevske, koji je otišao sa Milutinom. Ja vam ostajem uvek blagodaran. Janko U. Jovanović, trgovac iz Valjeva. 7749-8

MILANU MARJANOVIĆU, advokatu Ženeva. Čudi me da još ne šalješ nikakav izvještaj za koje sam pitala. Tvoja poslednja karta je od 16. maja po novom. Nemoj pisati, samo anonsama se javljaj. Molim te raspitaj za g. Dr. Milivoja Petrovića, rever. Branič. odreda, gospodja Petrović užasno brine. Ja ništa ne snam Petrović užasno brine. Ja ništa nesnam za naše u selu. Dobila sam vest da je do marta bila još trpezarija u kući. Majka i tetka nemaju ništa, ujkinu drvenariju. Zdravi smo. Tisa je ovde, stara se i dobro smo. G. Kaclerović je došo, novac nismo dobili, teško je za dostavljanje, nemoj više slati. Kako ste, šta radi Dragi. Javi se što pre, pozdrav od sviju. Žika Marjanović, Trstenik. 7766-8

G. MILANU J. ANDJELKOVIĆU, načelniku, Lausane, Suisse. Prijateljski vas molim, da se izvjestite, jesu li živi: Mladomir Stefanović, trg. iz Čačka, rezervni artiljeriski potporučnik drinske divizije II. poziva. Mića J. Bešević, žandarmski kaplar, bivši na službi pri srezu moravičkom, Velja Stefanović, mehandžija iz Čačka, koji je bio sa Mladomirom zajegno, Jelesije Grujanac, narednik mitraljeskog odelenja X. puka, II. poziva, Veselin Grujanac, podnarednik I. čete I. batalj. X. puka, II. poziva, i Nikola Perišić, kafedžija iz Čačka, profijant kolona šumadijske divizije II. poziva, pa me o svima izvjestite preko ovog lista, zašta ću vam biti večito blagodaran, kao i vaše troškove priznati. Njihove su familije dobro. Poštuje vas Janičije J. Bešević, trg. Čačak. R 74-8

G. ACI POPOVIĆU, Ženeva. — Iskreno blagodarim vami i vašem čika Milutinu na izvješću o mom milom sinu a Miloradu na prijateljskoj usluzi. Molim lijepo za izvješće o mom bratancu Mikici Terzibašicu, jer o njemu ništa ne znamo. Blagodari i pozdravlja Milica Dr. Dj. Jovanovića. 7687—8

UREDU «HUMANITAS», Section Serbe, Rue des Tereaux 10, Lausanne, Suisse. — Gospodinu Milanu Viktoroviću zahvaljujem na izvještaju i molim, da izvjesti moga sina Vojislava Rajičića, inžinjerskog podporučnika, da sam sa porodicom zdrav. U selu su zdravi. Neka javi za Aleksandra i Božu. Antonije Rajičić, učitelj, Kragujevac. 377—ka

Milanu Radivojeviću, Ženeva. Kuma Marija je dobila tvoje pismo, ti tražiš moju sliku, poslaću ti ako budem mogla, i odjelo još ti ne mogu poslati, ako bi mogao kupiti tamo, bolje bi bilo, jer i ja bi morala ovdje da kupim. Našla sam da kupim, ali pošta ne prima. Vasa je došao kući, pozdravljate zajedno so svojima. Molim te javi ako znaš gdje su Aca i Žika Anastasijević, sestre se njihove mnogo brinu, jer se još nisu javili i Mihajlo se ne javlja. Primašli novine, javi mi, da bi te ponova predplatila kad bude vrijeme. Srdačno te pozdravljam, Milka Radivojević, Jovanova br. 30. 7755-8

Mladen Petijanski, baštovan iz Kragujevca i sin Dušan, ne znam gdje su. Molim prijatelje i poznanike, da ako što znaju izvjeste me ovim putem. Unaprijed blagodarna Saveta Petljanska. Kragujevac. 387-8

Čedi Dimitrijeviću. Rue des Maraichers 46. Plainpalais Ženeva. Molim te Čedo javi Vlasti i Koji da smo svi troje zdravi, i mnogo brinem za njih. Neka se jave preko „Beogradskih Novine", ako nemože kartom. Tvoji su svi zdravi. Pozdravlja te i blagodari Maršićanka. 387

Stevi Aćimoviću, Hotel „Terminus" Ženeva. Stevo izvesti me odma kada je i od čega je Ljubinko umro da bi se znala upravljati. Nadji puta i načina da mi se češće javlaš, tako i Miša da mi se lično javi šta je sa njim jeli zdrav. Ljubi vas vaša majka Maca Aćimović, Trstenik. 7631-8

G. G. ACI DINIĆU, Ženeva. PAVLU DIMIĆU, Atina. — Opet vas molim za obavještenje o mome sinu i zetu. I budite dobri te se raspitajte i javite ovim putem kako su: Ljubomir M. Stojadinović, student iz Požarevca, podnarednik III. čete železničkog bataljuna; Milutin N. Obradović, djak iz Požarevca, narednik ili podporučnik u IX. puku I. poziva; Stevan Popović, pravnik iz Jagnjila, okr. smederevskog, vojnik u I. puku, II. poziva i Milan S. Nedić, profesor, rezervni artiljerijski oficir. Poštovanje i pozdrav. St. D. Ribarac. Zorina ul. br. 100. 7673-8

Milutinu Katiću, porezniku. Soja sa djecom zdrava je kod oca u Smederevu. Kako je Jova, neka se on javi. Tebe i Jovu pozdravlja Leposava Naumović, Makenzijeva ul. 22. 7465-8

Ćirku Kostiću, trgovcu Bela Palanka. Molim te Ćirko, izvjezti se kako je moja sestra Poleksija sa djecom. Ja moja žena i Cvetkovo dijete zdravi smo. Javi preko lista „Beogradskih Novina" a ja ću ti se zato odužiti u svoje vrijeme. Anta Petrović, profesor, Čačak. R 75-8

G-dji **Ani Marinković**, Hotel Metropol, Lošana. Molim javite Andji da sam primila 500 k. i hvala. Za kiriju neka se postara da dobijem što pre; neka piše češće i opširnije o svima, jer sam u velikoj brizi. Prija Hristić-a i Ana su dobro u Djušinoj ulici. Moj sestrić Vlada neka se javi lično materi. Gospodja Terzić je živa i zdrava u Skoplju, pismo gosp. Terzića poslala je u Skoplje prija Sandika, koja moli svoga sina da joj pošalje novaca. Neka razbere preko Steve Jovanovića, komandanta morav. divizije za bratnog Dragoslava Todorovića. Takodje da raspita za Dušana i Luku Savkinog. Pozdrav svima našima i vama. S blagodarnošću Mileva G. Gvozdić, Resavska ul. 54. 7811-8

Gospodinu VLADIMIRU NEDELJKOVIĆU, Suisse, Geneva, 20 Rue des Alpes. Poštovani gospodine! Molim vas izvjestite me o mome mužu Nikoli Simicu, upravniku pošte iz G. Milanovca, da li je živ i gdje se nalazi. Mi smo svi zdravi. Unaprijed vam blagodari Ljubica N. Simić, Gornji Milanovac, Poštanska ulica br. 6. 7335r-8

RADOVANOVIĆ DIMITRIJE, Case Plainpalais Nr. 19.444, Geneve. Mnogo vam blagodarim na izvještaju o svojim sinovima Vlastimiru i Gojku Ivanoviću i zetu Urošu, i molim vas da Gojku dostavite sledeće: Da im kuća i imanje nije oštećeno, da je njihova familija sva zdravo, samo mnogo brinu o njima. Gojko neka odmah javi preko Beogradskih Novina gde se nalaze i treba li im novaca, kao i šta je sa zetom Djolom, ujakom Nastasom Miljinim rodjakom Radenkom Andrićem, rez. pešadijskim poručnikom, III. čete, IV. batalj. X. puka I. poziva, i prijateljima Ljubom Darijevićem, Jaroslavom Rakovićem, Živkom Ikodinovićem i Svetozarom Radovićem, narednikom I. čete, II. bat. X. puk. I. poziv.

Još jednom vam blagodarim i sve troškove oko izvještaja primam. Natalija Ivanović-Biagojević, Čačak. R 71

G. Dr. **Djoki Jovanoviću, Niš.** Pismo smo dobili koje nam je veliku radost pričinilo, jer već dva mjeseca nikakve vjesti o mami ne imadosmo. Dodjite ali tražite dozvolu sa returom, po mogućstvu i za nas dvije, jer odavde se nemože dobiti. Mi smo pasoše tražili ali još nismo dobili. — Zdravi smo svi i mnogo tebe i mamu pozdravljamo i ljubimo. Dana i Bela. R-65

Naum Trifunović, trg. iz Čačka, moli svoje prijatelje: Dragutina P. Gavrilovića potpukovnika, dr. Kostu Ristića i Spasoja Tešića, majora, da dadu mojim sinovima Bogomiru N. Trifunoviću, potporučniku III. eskadr. III. konjičkog puka, kao i ostaloj dvojici, koliko je moguće svakog mjeseca novaca, a mene da izvještavaju koliko u kakvom novcu su dali, da bi istu sumu ovde njihovim poštovanim gospodjama mogao isplatiti. Ako nebi mogli lično poslati mojim sinovima novaca, to molim da pošlju novac u Ženevu na adresu: G. g. Radovanoviću i Aleksiću, Case Plainpalais Nr. 19.444 Geneve, a gospoda će njima poslati. — Gorepomenutih prijatelja porodice su zdravo, kao i ja sa mojom porodicom, i tražim da mi se jave sinovi jesu li zdravo. G. Mitu Radovanovića molim da nam javi za koje moje sinove ima izvještaj. R 72

Mihailu Rajkoviću, Rue de Maraichers 46, Mdme Charaof, Geneve. Najljepše Vas molim izvijestite moga muža Stevu Petrovića, kontrolora pošte beogradske na Krfu, da sam sa djecom zdravo; sjedim kod Mare. Primila sam 280 kruna. Neka mi po mogućstvu i dalje šalje. Neka preko Vas javi, kako je on i dijete, je li zdravo i da li zna, gdje je zet Antonije iz Valjeva. Zahvaljuje Vam i pozdravlja Kosara Petrović, Makenzenstr. No. 9, Čačak. R 67

G-dji **Olgi Z. Antonovnoj**, Radnička ulica br. 37 Beograd. G. Dr. Semaško sa gospodjom i Madame Vitman premešteni su u Bugarsku za okr. ljekara. Zdravi su, javljaju se. Budite dobri te recite g-djici Ljubi ili Sofiji neka mi se jave preko ovog lista na adresu: G-dji Lenki L. Mladenovića, udovi, Jagodina. Zdrav sam. Sve pozdravlja i poštuje Aca Stefanović, maturant, Ćuprija. V-8

Aci Diniću, hotel „Terminus". Ženeva. Molim izvijestite me znate li šta i gdje su: moj brat Aca Ilić, član firme „Biba i Ilić" u štabu I. I puka II. poz. Morav. Diviz. kao i o mome sinu Miodragu Iliću, poruč. adjutant 3. puka 2. poziva Morav. Diviz. jesu li živi i zdravi. Ja, Nada i Dragi zdravo smo u Užicu, u naprijed blagodari Mita Ilić, uprav. pošte Užičke. K 37

Cvetku Zotoviću, Bern. Moj brat Milan Konstantinović, stud. tehn. — pisar Užičke vojne stanice, otišao je zajedno sa g. Stev. Milenkovićem i Vlad. Savićem iz Užica. Za njega neznamo ništa. Molim Vas izvijestite me o njemu. Mi smo svi zdravo kao i Vaši. Dragoljub Konstantinović, gimnazist Užice. K 38

Canji Stojanović, Leskovac, „Panadjurište". Ja sam sa ženom i decom u Užicu zdravo. Javite mi kako ste vi. Djoka Stojanović biv. železničar Užice. K 39

Mališi Atanackoviću, Ženeva. Najučtivije vas molim, izvijestite me, ako šta znate za moga muža Luku Todorovića obvezn. zanat. čete. Milica Todorović, Užice. K 40

Dimitriju Kariću, Ženeva. Novac sam dobila, hvala. Svi smo zdravo. Pozdrav Jula. K 41

MOLIM prijatelje i poznanike, a naročito moga zeta Lazara Kuzmanovića da me preko ovoga lista izvijeste o mome mužu Mihailu Simiću majoru IV. puka III. poz. Drin. Diviz. i sinu Momčilu Simiću; deveru Nikoli Radoviću, i sestričima: Acu, Nedju i Slavku, jesu li živi i zdravi. Mi smo ovamo svi zdravo. Vasilija Simić, Užice. K 42

MOLIM svakoga koji bi ma šta znao za moga brata Zdravka Komadinića tipografa iz Užica vojnika II. čete IV. bat. IV. puka Drin. Diviz. I. poz. da me preko ovoga lista izvijesti, zašto ću mu večito ostati zahvalna. Zorka Komadinićeva. Užice. K 43

Cvetku Zotoviću, Bern. Molim te raspitaj se i izvijesti me o mojoj braći: Risti Petroviću podnaredniku pirotehničke čete; I Milunu vojn. šoferu No. 105. i Radjenu Pekoviću vojniku IV. puka II. poz. Ja sa svima mojim zdravo sam i dobro kao i svi tvoji, Rade S. Petrović, časovničar. Užice. K 44

Mališi Atanackoviću, Ženeva. Najučtivije Vas molim da me izvijestite o mome zetu Milenku Vujoviću, naredn. XVII. puka I. poz. Vaši i moji zdravo su. Sava Milosavljević, Užice. K 45

G. **Mališi Atanackoviću**, Ženeva. Mnogo vam zahvaljujem na izvještaju za moga sina Tihomira. Javi Tiki da smo zdravo i neka mi javi zna li šta za Milutina, Sretena i Blagoja. Ako Tiki treba troška podaj mu. Ostaje Vam blagodaran Milovan Rakić. Užice. K 46

Ziriškom Birou, Zürich. Molim Biro da me izvijesti o mome mužu Marku Milanoviću, činovniku, koji se javio preko vas 17. maja br. 999 jer od tada ništa za njega neznam. Javite njemu da sam zdrava sa Milkom u svojoj kući, da me za Mišu izvijesti i da mi novaca što pre pošalje. Juca M. Milanovića, Zorina ul. br. 56. 7722-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignement, Geneve. Rue Pierre Fatio 25. Vašu kartu od 29-V-dobila sam. Molim javite Živojinu Brzakoviću, da smo mi svi zdravi. Mića je kod kuće. Mnogo pozdrava od sviju Persida Bratuljević, 36. Crkvena 36. Kragujevac. 7725-8

Emiliji Lukić, Rue de la 7, aur 4, Ženeva. Molim te izvjesti me, je su li živi i zdravi moji šuraci: Janićije Krasojević, rezervni kapetan I klase, komandant IV čete, IV bat. dopunskog puka II poziva šum. div.; Kosta Marković, rez. art. poručnik IV bat. III diviziona, šum. div., i moje kumove Dragutina Velezića, blagajnika IV dopunske haubičke baterije; Mihajlo Dimitrijević - Velezić, komand. IV dopunske haubičke baterije; Miloje Popadić, komandir II brdske baterije; Pavle Božinović, pješ. kapetan I klase u štabu I armije i Vojislav Domanović, pješ. p.poručnik IX kadr. puka, dunavske divizije. Odgovori mi odmah. Pera Dimović, Stanična 33, Kragujevac. 387

G. **Max Demajo**, Pension Mercedes, Lausanne. Pošto je pogriješno oglas izašao u 25-om br. ovih novina, to Vam naknadno javljam, i molim da javite mome mužu Živanu J. Rankoviću, pešad. podpukovniku, da se ja sa djecom i majkom nalasim u Paraćinu (fabrika stakla 19) i da smo zdravi ali u velikoj brizi za njim. Novac nam treba. Neka javi za svog šuraka. Javite mi kako je sa zdravljem moj muž. Mnogo ga pozdravljamo a Vama blagodarimo. Zaja Ž. Rankovića, ppukov. V-8

Manojlu Lazareviću, hotel „Terminus", Geneve. Dragi tatica, mi smo svi potpuno zdravi, naročito Rade, Dragi i Mita. Za nas ne brini, već vodi računa samo o sebi. Od tvoje majke primili smo 492 kr., ostali novac ne. Pismo od g. Leona primili smo i odmah odgovorili preko ovd. pošte. Molim te tata javi nam kada je, gdje i od čega umro naš Bora, i zašto nam nisi odmah javio a tvojoj majci jesi, te su ovdje svi od „njih" znali a mi ne!? Javljaj se dvared nedjeljno zbog mame, jer je ona sad vrlo očajna. Teča, Draga i njihovi troje malih u N. Pazaru su, javio se teča pre 5 dana. Svog taticu mnogo pozdravljaju i ljube a najviše Ristosija i Olga. — Ćuprija. V-8

Züricher Bureau. Molim za izvještaj za: Duška Ignjatovića pporučnika 13. pješ. puka, II. poz., Boru, Miću, Voju i Stašu Pelivanoviće, Simu Vićentijevića, kap. I. kl. štab. I. armije i Radeta Ljubičanovića, gimnazista, jesu li živi i zdravi, gdje se nalaze i način za prepisku sa njima. Izvještaj poslati preko ovih novina ili na adresu: Olga Lazarević, gimn. Ćuprija, Franz Josef str. 21. V-8

Katarini Mir. Milivojevića, art. kapetana ul. Vuka Karadžića 8. Kragujevac. Draga sejo, molim te, budi tako dobra, izvijesti me odmah preko ovog lista: šta je sa našom Slavkom, gdje je i kako joj je?! Takodje i za Čedu, o kome skoro ništa nismo doznali. O zetu smo čuli da je zdrav i živ i da je u Švajcarskoj, ali ništa pozitivno. Zdravi smo. Tebe i Daru pozdravlja i ljubi a djecu vole, brat Aca T. Stefanović, maturant. V-8

G. **Milanu Miljkoviću Zaječarcu**, Ženeva. S blagodarnošću primili smo vaš izvještaj o našem sinu **Alimpiju Miričiću**, sud. pisaru. Molimo javite mu da smo mi svi dobro i da živimo u Negotini. Miladin Miričić. V-8

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

MALI OGLASI

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

Kupovine i prodaje.

Prodaje se iz slobodne ruke **kuća** u Kralja Milanovoj ul. br. 118. Upitati se kod Andrija Sabljića, Ugrinovačka ul. 15, Zemun. 7597-2

Prodajem crep, letve, grede, prozore, vrata, patose, cigiju i kamen. Sarajevska ul. Nr. 41 — preko puta državnog mlina. 7338-2

Namještenja.

Vična kuvarica sa dobrim svjedodžbama, pored srpskog jezika govori njemački i francuski, traži sebi mjesto u kakvom hotelu ili u boljoj kući. Većim djelom probavljala je u poslanstvima i otmenim kućama. Javiti se ima Ivankovačka ul. br. 3. Trkalište do kafane „Stara Srbija". 7752-3

Nekoliko kelnerica koje vladaju nemačkim jezikom mogu u Grand-Hotel-u odmah naći mjesto. 399-3

Stanovi.

STAN UDOBAN, u dvorištu sa tri sobe, kujnom i sobu za mladje, izdaje se odmah pod kiriju u Studeničkoj ulici broj 35. Za uslove obratiti se sopstvenici, Obilićev venac br. 1. 7651-4

Tražim JEDNU VRLO LIJEPU MEBLIRANU SOBU u dobroj kući u rejonu od Terazije do Kalimegdana. Ponude na adm. ovog lista sub „soba 7768". 7768-4

Traži se ZASEBNA KUĆA, koja ima najmanje 6 soba, samo da su veće širine, a može biti i više soba, traži se pod kiriju, i to da je u okolini željezničke stanice. Tako isto može podneti i kafana, koja ima gornji ili donji sprat, a raspolaže sa toliko odelenja. Ko ima takvu kuću ili kafanu za izdavanje, neka se obrati za informacije u Vidinsku ulicu br. 7 vrata Nr. 3. 7686-4

TRAŽI SE STAN OD DVIJE SOBE s kuhinjom za samu gospodju, po umerenoj cijeni. Prijave predavati do 14. ov. m. uredništvu pod znakom „dvije sobe". Može biti i odeljenja u kakvoj većoj kući, gospodja otmena. 7796-4

Razno.

Otvorio sam **PRODAVNICU DUHANA** na Velikoj Pijaci u kući Hotel „Imperial". Viljem Bader. 7710-5

Kafana sa ostalim prinadležnostima izdaje se pod zakup sa najpovoljnijim uslovima u Šumadijskoj ulici br. 93. Za uslove obratiti se u Svetosavskoj ul. 29. 7538-5

Iz moje štale pobjegla mi je u subotu, 1. jula VELIKA GRVENA KRAVA. Molim onog, komu je ista pribjegla, neka mi je uz nagradu dovede. Karl Kloss, mesar, Kosmajska ul 13. 7754-5

Nestali.

Molim svoje prijatelje na strani, da me izvjeste, ako što znaju o mome sinu NIKOLI LEKOVCU, đentu tim čke tr. škole. Unaprijed blagodari Manojlo Lazarević, učitelj, Prizren. 7527-6

Molim svakog, ko bi ma šta znao za mog oca **Tihomira Markovića**, poslednje odbrane glavne vojne stanice mladenovačke, da me izvijesti poštom ili putem ovih novina. Blagodarim Ivan Marković, Banjica, pošta Beograd. 7724-6

KORESPONDENCIJA.

ZIRICHER BUREAU für Aufsuchung Vermisster, Zürich i Internationales feministisches Bureau (für vermisste Zivilpersonen) Lausanne Nr. 27878. Kartu sam primila. Molim da me izvijestite za mog muža Hranislava Mimića. Njemu javite, da sam sa djecom u Aleksandrovcu zdravo, Danica Mimić. 7424a-8

ZÜRICHER BUREAU für Aufsuchung Vermisster in Zürich. Molim sve poznanike i prijatelje moga muža Mihaila Grujića, računoispitača drin. div. II. poziva, ko bi što znao da me izvijesti o njemu jeli živ i zdrav, a mi smo svi zdravo, ja sam sa djetetom kod majke u Milanovcu. U naprijed zahvalna i blagodarna Stamenka Grujić, Baumamgasse Nr. 8 Gor. Milanovac. 7498-8

JOVANU KUCUKOVIĆU, Genf. Primila sam danas 69 kruna i 85 % preko Viener Bank-Verein. Hvala ti, javi mi se šta radiš ti i Miodrag. Pozdravljate tvoja Ruža Kučuković, Kočina ul. 59. 7531-8

G. BRATISLAVU PETROVIĆU, Rue de Lyone 43, Ženeva. Molim vas da mi učinite dobrotu da me izvjestite za g. Svetozara J. Stevanovića, majora 14. puka timočke divizije II. poziva koji se po čuvenju nalazi na Krfu a do danas nije se javio. Izvjestite me preko „Beogradskih Novina". Ja sam u Beogradu kod njegove gospodje. Sarajevska 15. Blagodari i pozdravlja, Dana Ignjatović, aleksinčanka. 7440-8

Mome mužu SRETI MARINKOVIĆU, podnaredniku žandarmerije, javljam, da sam zdrava, želim i o njemu čuti. Marija Marinkovićka, Moskovska ul. br. 94. 7702-8

ZÜRICHER BUREAU für Aufsuchung vermisster in Zürich. — Molim za izvještaj o Dragoslavu Kostaćijeviću, zvaničniku Uprave Fondova. Njemu javite da je majka zdrava, Verica i Jelka. Sofija Urošević. Zorina 12. 7575-8

Gosp. VERI BOBIĆ, stud. med. Zürich. Poslatih 200 kr. primili smo i molimo te da nas izvjestiš preko novina za Dragoljuba. 145 kr. primila sam i Mika neka šalje mjesečno. Zdravi smo i pozdravljamo tatu, Svetu, Čedu i tebe tvoji: tetka Anka, Dara, Mile, Manua, Munana i Olga Bobić. Lomina Nr. 36. 7645-8

RAFAELU FINCU, Pension Central Bellevue, Lausanne. — Najučtivije vas molim, da se raspitate za moga brata Mošu preko Isaka Adanje, Solun, na adresu Frères M. Alcalay, Salonique, ili preko Mitrovića i Bunuševca, Solun, jer se od januara ove god. nikako ne javlja, a dotle se nalazio u Solunu. Za odgovor vas molim ovim putem ili kartom. Unaprijed vam blagodarim, Jakov S. Karaoglanović, Ćuprija. 7552-8

REDAKCIJI „KURIRA" Ženeva. Molim izvijestite g. Petra D. Djordjevića, industrijalca iz Beograda da sam primio punomoćje i hiljadu kruna i neka javi kome da predam novac i molim da me češće izvještava o svima našima. Naši su svi zdravi Mladen Kokanović, bolnica za duševne bolesti. 7611-8

G. DIMITRIJU LAZAREVIĆU, činovniku, hotel „Olimpia", Atina. Molim vas javite mi gdje se nalazi moj muž Jovan — Žan — Pintović, činovnik min. vojnog. U isto vrijeme javite mu da sam u Beogradu kao i njegov brat Berti, i da sam uzela stan i da mi odma pošlje novac jer sam bez ičega. Pozdravlja vas Ančica Pintović, Beogradska ul. br. 38. 7704-8

G. MITI RADOVANOVIĆU, Genf. Molim vas zete budite dobri pa se izvijestite, gdje se nalazi moj muž Jeremija Jovanović, vojnik drinske divizije II. poziva, i moja braća Sreten Gavrović, željeznički pripravnik, Momčilo Gavrović šofer vojni i Ljubomir Ninić, djak regrut iz 1896 god. Pozdravlja i blagodari u naprijed Ksenija Jovanović, Čačak. 7726-8

G. MILUTINU MIĆIĆU, Atena, Odos Akademije 9. Molim vas raspitajte se šta je sa mojim sinom Nikolom, (koji je bio pri rezervnoj bolnici u Svilajncu) o kome od oktobra pr. god. do danas ništa ne čuh. Izvjestite me preko uredništva „Beogradskih Novina" ili na moju adresu na čemu ću vam biti veoma blagodarna Milka Šapinac, udova, Kralja Milutina ul. broj 55. 7729-8

Miloš Ilić, bravar javlja da je živ i zdrav i moli da ga familija izvjesti preko ovog lista kako su oni, novac poslaće. Javite Sreti Šaponiću da je njegov sin Mika umro u Draču. Pišite na ovu adresu: Svetozaru Gradištancu, Ženeva, Karl vogt 43, Mdme Jolivet. 396

Miljani Čede Dimitrijevića, Kluchstrasse 17, — Kragujevac.

Novac ni do danas ne dobih, zato neka ode dospodja Markovićka kod pošte i vidi u čemu je stvar pa ako ne može neka primi natrag novac. Ja i pobratim Čeda smo zdravo, javi njegovoj kući da se Dragutin javi da li su svi zajedno i kako su sa zdravljem. Pozdrav svima, Čeda Dimitrijević. 396

JOSIF JOVANOVIĆ, Ženeva javlja **KOSARI JOVANOVIĆ,** Kragujevac. — Jovan, Dj ka, Dragi, Dejan, Mile zdravi su u Francuskoj. 396

JOSIF JOVANOVIĆ, Ženeva izvještava **BOSILJKU MIJALKOVIĆ,** Kragujevac. — Voislav i Ilija zdravi su, mole da im se preko mene javite. 396

Ljuba Petković-Dimčin iz Kragujevca — javlja svojoj ženi Ljubici i majci Caji da su Ljuba, Borivoje i Vukašin živi i zdravi i traži izvještaj i za njih svi. — Javiti na Dragoljuba Pavlovića-Bojadjića trgovca, Ženeva. 396

Katarini Ilije Djurkovića, trgovca — Kruševac. Dimitrije Tasić pročitao je oglas Jelenin da je Mica sa djecom u Kruševcu, ali traži izvještaj da li je ona i djeca zdravi i je li primila novac što je Mita poslao. Javite Dragoljubu Bojadjiću, industrijalcu, Ženeva. 396

Gospodji **Zori Dr. Čede Marjanovića,** profesora, — Vrnjačka Banja, da javi odmah preko prijatelja Ace Jovičića, 58 rue de Lyon, Ženeva, Suisse, gdje se nalaze njihova porodica, a on je živ i zdrav u Solunu. — Pozdrav svima. 396

Jaroslava i Milevu izvještava **Dragoslav,** da je živ i zdrav, u Beču samovoljno, pita dali im treba novac ili ma šta, da li su svi članovi porodice živi. Odgovor ovim putem. 396

G. MILOVANU RISTIĆU, Hotel „Beatus" Zürich. Molim te Milovane raspitaj za našega prijatelja Nikolu Šapinca, bolničara rezervne bolnice Svilajnačke, za koga mislimo da je u Grčkoj. Mati, sestre i brat Djura mnogo brinu za njega, oni su svi zdravi. Mi smo svi zdravi, naši u Ćupriji takodje. Piši nam skorim. Mnogo te pozdravljaju tata i Katica Mitrović, Kopaonička 10. 7730-8

G. ADAMU DJERMANU rue Pirre Fatio 25 Ženeva. Najučtivije vas molim da me izvijestite za moga brata Kostu K. Jankovića, činov. Centralne Banke, rezerv. art. poručnika, drin. div., u isto vrijeme javljam da sam sa majkom i djecom kod svoje kuće, pozdravlja vas i gospodju i unaprijed blagodari Teodora Jolžić, Poštanska ulica broj 2. Smederevski Djeram. 7756-8

JOVANU MILOVANOVIĆU, art. kap. drin. div. II. poziva. Novac sam primila, sa djecom zdrava, bila sam kod zeta u Moštanici, a sad sam u Valjevu pošalji mi novac preko Dojčinovića u Valjevu. Primi pozdrav od Dragoslava i Jelene, tvoja Draga. 7732-8

G-dji SALI BENVENISTI, Lausanne. Sigurno da si moja pisma i oglas u novinama čitala. Odgovori odmah preko istih novina ili pismom kako si ti i djeca i dal ste zdravi. Od Klare, Matilde i mene mnogo pozdrava, tvoj Jakob Benvenisti, Jovanova 46. 7738-8

G. MILANU MATIĆU Ženeva. Velika vam hvala na poslatom izveštaju za moga muža Stanka Terzića. Molim vas po mogućnosti javite mu da smo mi živi i zdravi i mnogo ga pozdravljamo i neka se češće javlja. Vama velika blagodarnost i pozdrav od Nikodina i Katice Terzić iz Valjeva 7736-8

G. MILOŠA i BRANISLAVA VELJKOVIĆA traži Jelena Veljković, Ohridska ul. 9, Beograd, da joj se jave i novac pošalju. 7731-8

G-djici BOSI MILOVANOVIĆ, Ženeva Grau du Mont Blanc 27. Pre neki dan primih kartu od vaše sestre gospodje Mice Lj. Djerasimović, koja me je uputila na vas da se raspitate preko Gospodina Ljube za moga muža Milorada S. Despotovića rez. konjičkog poručika koji se nalazi sa gosp. Ljubom.

Molim da budete tako ljubazni da javite Miloradu, da sam ja sa ocem, djecom i ostalom familijom dobro, a Milorad ako može nek se izvesti za moju braću Miku i Dragu.

Što budete doznali ja vas molim, da mu preko „Beogradskih Novina" javite, sav učinjeni trošak priznaću pam.

Unapred vam blagodari na dobroti i pozdravlja vas Zorka M. Despotovića trg. Šabac Kamičak ul. br. 61. 7734-8

M-r Direktor HENRIH LILER Bd. G. Favon 41-I Ženeve. — Mnogo Vam blagodarim na izvješću o mom bratu Dušanu. Ja vas lepo molim da ga izvijestite da sam u Beogradu u njegovom stanu, Kralj Milanova ul. br. 90, da u Šapcu nema ništa, novac mi je potreban, da mi pošlje i da mi se on javi. Mnogo ga pozdravlja a vami svesrdno blagodari Savka Stojićevićeva. 7734-8

G. BUDIMIROVIC. Kruševac

MILUTINU UROSEVIĆU, trg iz Kruševca, Ženeva. Tvoj oglas u Beogr. Novinama video sam i veoma ti blagodarim. Molim te izvjesti Vitka, da sam mu novac poslao prije 20 dana preko Austrijskog Crvenog Krsta, neka javi da li je dobio, da mu još pošaljem. Takodje neka izvjesti kako je Mika, on nam se do sada nikako nije javio, a i od Vitka odavno nismo ništa dobili. Mi smo svi zdravi. Pozdravite sve naše, tebe pozdravlja i blagodari ti Nikola Milosavljević, trg. iz Aleksandrovca. B. 295

Molim prijatelje i pozn[illegible] moje i moga sina **Ljubo[illegible] Tripkovića,** mašinovodju, [illegible] mi jave preko ovih No[illegible] ako što o njemu znadu, [illegible] je živ i gdje se nalazi. [illegible] prijed blagodaran svakom [illegible] me ko me bude o njem[illegible] vjestio: S poštovanjem M[illegible] Tripković, kamenorezac, [illegible] ševac. B

G. MILANU MARJANOV[illegible] advokatu, Ženeva. Blagod[illegible] vam na izvještaju o mome [illegible] žu Svetozaru, ja vas i [illegible] lijepo molim, da mu — i [illegible] ste mu i raniji oglas dost[illegible] — ponovo javite, da po pr[illegible] oglasu učine što treba za m[illegible] a i za g. Matića jer je ve[illegible] nužno i to u krunama. Po[illegible] vas i pozdravlja Danica S[illegible] Popovića, Vrnjačka Banja [illegible] Nr. 107. B

G. MILUTINU UROŠEVI[illegible] Ženeva, Blagodarim na izv[illegible] ću, izvjestite Mirka i Stojan[illegible] smo zdravo da ne brinu, [illegible] vac sam primila. Ide li Ž[illegible] školu? Pozdrav Mileva K[illegible] čevićka, sa djecom, Ruža [illegible] rinković sa majkom Kruše[illegible] B.

SAVI RADULOVIĆU, [illegible] neva. Baba, Kade i Dule [illegible] vo su i još se nalazimo u [illegible] manu. Je li Aleksa stob[illegible] gdje je Jovan; piši nam i p[illegible] tvoju adresu. Stana Radulo[illegible] B.

VITOMIRU MILOSALJEVI[illegible] stud., Kom. Suisse Neuch[illegible] Rue Gibraltar Nr. 1 II [illegible] mire novac sam ti poslao [illegible] 20 dana preko Austr. Crve[illegible] Krsta, jer preko firme koju [illegible] javio nemoguće je izvjestiti [illegible] li dobio, i da ti još pošalj[illegible] kao i gdje je Mika i šta [illegible] Mi smo svi zdravo i sv[illegible] pozdravljamo. Tvoj otac [illegible] kola Milosavljević, trg. B.

SLOBODANU RAFAILO[illegible] ĆU, Institut Chabliere, L[illegible] sanne. Moli tatu da raspita[illegible] Živojina M. Petrovića dokto[illegible] da mi pošlje novac, jer sam [illegible] velikoj oskudici. Draginja S[illegible] nojević, Kruševac, Kraljevst[illegible] se 16. B.

Nove srećke (lozovi) austrijskog crvenog krsta

Austrijsko društvo crvenog krsta, koje stoji pod zaštitom Njegovog Veličanstva cara izdaje novi srećkovni zajam u iznosu od **40 milijuna kruna, razdijeljen u 2,000.000 srećaka (lozova) u nominalnoj vrijednosti od K 20·—**

Glavni zgoditci: K 500.000-, K 300.000-, K 200.000-, K 150.000-, K 100.000-,

sa mnogo velikim sporednim zgoditcima.

Cijena subskripcije K 30·— po komadu.

Rok subskripcije traje od 27. juna do 10. jula 1916. god.

Najbolja prilika za izvršenje ratne dobrotvornosti, pri čemu i sreća ne izostaje.

389

Prijave za subskripciju prima

Ispostava Englesko-Austrijske Banke u Beogradu

(Saborna ul. br. 23.) koja je rado spremna svakom davati razjašnjenja.

G. RADOVANOVIĆ i ALEKSIĆ, Ženeva. Molim vas ljepo da nas izvijestite kartom ili preko ovog lista jesu li zdravo naši muževi. Miloš Konstantinović, obućar iz Čačka, obveznik zanatlijske čete X. puka II. poziva, otišao sa Kragujevačkom fabrikom, i Trivun Martić, opančar iz Čačka, takodje obveznik gornje zanatlijske čete. Oni su obadva u jednoj jedinici. Njih izvjestiti da smo kod kuće svi zdravo. Unapred blagodare Katarina Konstantinović i Ana Martić, Čačak. R. 79-8

G. VLADI PAVLOVIĆU, tipografu, Ženeva. Molim Vas lijepo raspitajte se da li je živ i zdrav moj brat **Slavko Gjorgjević,** redov I. baterije I. diviz. 3. poljski artiljeriski puk dunavske divizije i da me izvijestite na adresu: Milorad Gjorgjević, Bistrička ul. br. 15, Beograd. g-8

Dr. KELETI & MURÁNYI

KEMIČKA FABRIKA LISOFORMA u UJPEŠTI.

Od zaraze imademo se tim više čuvati, što sada vladaju razne prilepljive bolesti, kao šarlah, male boginje, velike boginje, kolera, tifus. — Zato moramo svugdje upotrebljavati, gdje ovakvih bolesti imade, dobro desinfekcijono sredstvo, koje bi trebalo da ga imade u svakoj kući. Prema istraživanju instituta prof. Löfflera Liebreicha, Proskanera, di Vestea, Vaša, Pfeiffera, Vertuna, Pertika i t. d. najobljenije je desinfekcijono srestvo sadašnjosti **Lysoform** koje je bez mirisa, neotrovno i jeftino, a dobija se u svakoj apoteci i drogeriji u originalnim flašama (zeleno staklo) uz cijenu od **K 1·30 po flaši.** — Djelovanje lisoforma je odmah i sigurno. Usljed toga upotrebljavaju ljekari za desinfekciju oko bolesnika, i preporučuju za ispiranje rana, čirova, za antiseptične zavoje i irigatore.

Lisoform, sapun je fini, blagi, čisti toaletni sapun, koji sadržaje lisoforma i djeluje antiseptično. Može se upotrebljavati za najnežniju kožu, takodjer za djecu i odojčad. Umekšava kožu, čini istu nježnom i razvija vrlo ugodan miris. Dostatan je jedan jedini pokušaj i vi ćete navjek upotrebljavati ovaj izvrsni sapun, koji je samo po izgledu skup, ali u uporabi vrlo izdatan, pošto dugo potraje. — Cijena po komadu **K 2·20.**

Pfefferminz-Lysoform (ljuti lisoform) je jaka, antiseptična voda za ispiranje usta, koji miris odmah iz usta odstranjuje, zube blijedi i dobro sačuva. Takodjer se može po ljekarskom propisu upotrebljavati protiv katara guše, kašlja i kijavice. Dostatno je nekoliko kapi za čašu vode. Cijena originalne flaše je K 2·20 i dobiva se u svakoj apoteci i drogeriji. Na zahtijev liferuje referent fabrike Lysoforma, hemičar Hubman, Wien, XX. Pestraschgasse 4. zanimljivu knjigu sa natpisom „Zdravlje i desinfekcija".

GENERALNO SKLADIŠTE ZA BEOGRAD I SRBIJU

Apoteka PROTIĆ, Beograd

KRALJA MILANA 87.

---

383 **Nirnberška Radnja**

Josifa Kalderona

Vatrogasna ul. br. 3., Beograd, do bivše Beogradske Opštine preporučuje svoje bogato stovarište, nirnberške robe, hartije, ansichtskarata i feldpostkarata.

Cijene su vrlo niske.

Jovanu Dragiću, profesoru PARIS i Adamu Djermanu, Ženeva. — Molim Vas postarajte se da se izvijestite gdje je moj sin **Božidar Molerović,** djak VI. raz. gimnaz. i g. **Gliša Jovanović,** školski nadzornik, s kim je Boža otišao. O sinu neznam ništa već osam mjeseci. Nadam se da ćete mi to učiniti. Vaš ujak Djoka Molerović, Glavna ul. 170. Kragujevac. 7679-8

VINOGRADARSKA UDRUGA

DJAKOVO (SLAVONIJA)

nudja na prodaju **izvrsna vina** iz djakovačkih vinograda uz najpovoljnije cijene. Na zahtjev šalju se uzorci. 382

Ovim izvještavam srodnike, prijatelje i poznanike pokojnikove i moje, da ću svome dobrom suprugu

† DUŠANU SAVIĆU,

biv. blagajniku fabrike duvana u penziji,

koji je naprasno preminuo od paralize srca u svojoj 56. god. života na dan 29. a sahranjen 31. maja, davati četrdesetodnevni pomen u petak 7. jula u 10 časova prije podne na grobu parcela 62 br. 200.

Molim srodnike, prijatelje i poznanike, da ovome tužnom pomenu prisustvuju.

Ujedno izjavljujem moju najdublju blagodarnost svima, koji su mi ma na koji način bili na pomoći, prilikom iznenadne smrti miloga mi pokojnika.

Neutješna supruga: Jelena D. Savić, rodj. Arrer.

Beograd, 5. jula 1916. 7798

PRAŠAK ZA SIRIŠTE

DOBIVA SE U APOTECI

D-ra PANIĆA

BEOGRAD, SABORNA ULICA Nr. 77.

PREPRODAVCIMA VELIKI POPUST

7493

ZAVOD ZA LEČENJE VODOM, MASAŽOM i ELEKTRIKOM

D-r A. FARKIĆA

Knez Mihaelo-Venac br. 23. (preko puta Malog Kalemegdana)

otpočeo je da radi. — Divoreno: od 6 sati pre podne do $7^1/_2$ uveče.

Leči sa najboljim uspehom: Neurasthemu, Hypohondriu, Tabes, Paralizu, Neuralgin naročito Ischyas, Lunsbago, Reumatizam (mišića i zglavkova), Gicht, Malokrvnost, Katar pluća i maramice, Katar stomaka i creva, jaku ugojenost, ukočenost mišića, naročito posle izlečenih rana. Ženske bolesti, bolesti srca i krvnih sudova i bolesti polnih organa. — Primanje bolesnika od 7 do 9 pre podne i od 3 do 5 po podne. 395.

KUPUJEM I PRODAJEM

sve životne namirnice po dnevnoj cijeni

Zainteresovani neka se obrate

Jenny Tajtazak

Kolonijalno-Delikatesna radnja

Kneza Mihaila ul. 37, kod „Šonde". c123

Našem neprežaljenom sinu

† Dr. TOMI M. LEKU

biv. upravniku VI. rezerv. vojne bolnice u Valjevu davati godišnji parastos u beogradskoj Sabornoj crkvi u ponedeljak 10. jula (27. juna) u 11 časova prije podne.

OŽALOŠĆENI RODITELJI:

Danica i Marko T. Leko, profesor Vel. Škole u penz.

7784

OGLAS.

U Mitrovici na Kosovu vlada osetna oskudica u zanatlijama. Osigurane prilike za zaradu imade za sada u Mitrovici i Vučitrnu za sljedeće radnje: fotograf, bravar, stolar, kol r, gvoždjar (alati, poljoprivredne oprave), papirnica, mehaničari konfekcionar.

Upozoruju se u Beogradu stanujuće i druge zanatlije i trgovci koji bez zarade stoje, na ovu okolnost i toplo im se preporučuje da se odluče svoj obstanak u gore navedenim varošima stanovati, gdje bi dosta prilike radn e i zarade našli.

Napušteni stanovi stoje u varoši Vučitrnu na raspoloženje takodjer i u Mitrovici nema teškoća sa stanovima.

Za osnivanje gorenavedenih radnja ne potrebuje se osobito veliki kapital.

Reflektanti neka se obrate na privredno odeljenje c. i k. okružnog zapovjedništva (Ulica Kneza Mihajla 19).

Gospodja Milica pok. Dr. Mite Nikolića izvještava svoje srodnike i poznanike da će

† DANICI ČAKLOVIĆ

rodj. **NIKOLIĆ**

davati šestonedeljni parastos na grobu parcela Nr. 7 na novom groblju u četvrtak 23. juna (6. jula) u 11 časova (letnje vrijeme). 7750

Oglašujte u „Beogradskim Novinama".

Fabrika sirćeta Nauma A. Nikolića izvještava svoje poštovane mušterije kako odavde tako i iz unutrašnjosti da je otpočela svoj rad i da ima na stovarištu robe **tri vrste,** prodaju vrši franko fabrika, obratiti se pismeno na istu, Knez Danilova ul. broj 31 Beograd. 7761

ČETKE

za krečenje, za farbanje i obične četke, liferuje 312

Ungarische Holz und Bürstenindustrie A.-G.

Budapest VII., Erzsébetkörut 39.

Zemunska stovarišna skladišta Zemaljskih stovarišnih skladišta d. d. Zemun (Zimony Semlin).

Javno slobodno stovarište za necarinjenu i neporezovanu robu. Carinska ispostava. Stovarišta neposredno na Dunavskoj obali sa željezničkim prugama. Neposredno pretovarivanje iz ladje u vagone i obratno. Etivaža šljiva. Pobliže izvještaje daje na želju:

Uprava u Zemunu i ravnateljstvo u Budimpešti V. Dorottya ulica 7.

383

Nakladu: Beogradsko Novinarsko Društvo, Beograd

Odgovoran za uredništvo: JURAJ GROF ORŠIĆ-SLAVETIĆKI